



...El birligin saқтаған tatýlyqty ait! Jambyl АТАМЕКЕН

JAMBYL AÝDANDYQ QOǴAMDYQ-SAIASI, ÁLEÝMETTIK-EKONOMIKALYQ BASYLYM

Газет 1932 жылдан
бастап шығады

www.atamekengazeti.kz

f Атамекен Газеті

@atameken_press

@atameken1932@bk.ru

№ 46 (6298)
15 қараша
сенбі, 2025 жыл

8 қараша күні Алматы облысының тарихи және ірі аудандарының бірі – Жамбыл ауданы, Ұзынағаш ауылында «Ауыл Әйелі: Бірлік. Даму. Болашақ» атты өңірлік ауыл әйелдерінің форумы өтті. Форумға 340-қа жуық белсенді әйелдер қауымы қатысты. Іс-шара Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссияның, «Ауыл» партиясының және Алматы облысы әкімдігінің бірлесе ұйымдастыруымен жүзеге асырылды.

АУЫЛ ӘЙЕЛІНІҢ ӘЛЕУЕТІ



Форумның басты мақсаты – ауылдық жерлердегі әйелдердің көшбасшылық әлеуетін нығайту және олардың экономикалық мүмкіндіктерін кеңейту.

Бұл бастама Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың ауылдың тұрақты дамуына бағытталған саясатының аясында іске асырылды. Форумның ашылуында Алматы облысының Әкімі жанындағы Комиссия төрағасы – облыс әкімінің орынбасары Ғани Майлыбаев, аудан әкімі Нұрлан Ертасұлы және Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия мүшесі Айгерім Сарсенбаева, «Ауыл» партиясы Төраға орынбасары Ғалымжан Құсманғали сөз сөйледі.

«Ауылдық жерлердегі әйелдердің әлеуметтік-экономикалық мүмкіндіктерін кеңейту: өңірлік даму саясатының негізі» тақырыбында өткен пленарлық отырыста ауылдық кәсіпкерліктің қаржылық және әлеуметтік-құқықтық мүмкіндіктері мен мәселелері жан-жақты талқыланды. Содан кейін Алматы облысының Кәсіпкерлік басқармасы шағын және орта



бизнесті дамытудағы мемлекеттік гранттар мен жеңілдетілген кредиттердің қолжетімділік шарттарымен таныстырды. Жұмыспен қамтуды үйлестіру басқармасы әйелдерге арналған әлеуметтік қолдау тетіктері мен қайтарымсыз жәрдемақы бағдарламаларының жүзеге асыру көрсеткіштерін жан-жақты баяндады. Ауылдық кәсіпкерлер экспортқа бағытталған бизнестерді дамытудағы тәжірибелерімен бөлісіп, ауыл шаруашылығындағы кооперацияның маңыздылығын атап өтті. Облыстық әйелдер кәсіпкерлігін дамыту кеңесінің өкілдері әйел кәсіпкерлігін экономикалық өсімнің негізгі факторы ретінде қарастыруға шақырды. Форум аясында ауыл әйелдерінің қолынан шыққан ауылшаруашылық өнімдері мен көлөнер бұйымдарының көрмесі ұйымдастырылып, олардың еңбек әлеуеті мен дәстүрді сақтауға қосқан үлесі көрсетілді. Қорытынды сөздерде, форумда айтылған барлық ұсыныстар мен өңірлік проблемалар Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссияның сараптамалық-талдау жұмысының негізіне алынып, ауыл әйелдерінің мәселелерін заңнамалық және әкімшілік деңгейде шешу үшін Орталық мемлекеттік органдарға ұсынылатыны айтылды.

Бұл форум – Қазақстанның әлеуметтік-саяси тұрақтылығы мен экономикалық дамуындағы ауылдық әйелдердің рөлін нығайтуға бағытталған Президент саясатының айқын көрінісі және оны аймақтарда жүзеге асырудың нақты тетігіне айналды.

А. Әйгерім ӘБУ
АТАМЕКЕН



Ұрпаққа үлгі болған ерлерге тағзым

Жамбыл ауданында ел тарихына өшпес із қалдырған, Ұлы Отан соғысының қос қаһарманы – Қасымбек Халыков пен Бектембай Елемановтың есімдері берілген көшелердің салтанатты ашылу рәсімі өтті. Бұл – елдік пен ерлікті дәріптеген, өткенге тағзым етіп, бүгінгі ұрпаққа өнеге қалдырған тағылымды шара болды.

Алғашқы салтанатты рәсім Жамбыл ауылында өтті. Ауылдың түлегі, ел азаматы, Ұлы Отан соғысының ардагері Қасымбек Халыковтың есімі туған өлкесінде мәңгілікке жаңғырды. Қасымбек атамыз соғыстан кейін елге оралып, түрлі салада қызмет атқарған. 1982 жылы Алматы қаласында Қазақ КСР Дайындау министрлігіне қарасты басқармада аға инспектор қызметін атқарды. Сонымен қатар, «Сарыбай би» қоғамдық қорының төрағасы ретінде ел игілігіне қызмет қылған, азаматтық келбеті биік тұлға еді.

Салтанатты жиынға батырдың ұрпақтары, туыстары, ауыл ақсақалдары, зиялы қауым өкілдері мен тұрғындар қатысты.



Шарада алғашқы болып сөз алған аудан әкімінің орынбасары Әділбек Қамбарұлы:

– Биыл Қасымбек ағамыздың туғанына 100 жыл толып отыр. Бұл – бір әулет үшін ғана емес, бүкіл аудан үшін тарихи белес. Батырдың жан жары Разипа Мұхамеджанқызына көрсетілген құрмет – елдің өткенге деген тағзымы, – деп батырдың бір ғасырлық ғұмыр жолын елдік пен ерліктің айқын үлгісі ретінде атап өтті. Бұдан соң Қасымбек атаның жары Разипа Мұхамеджанқызы да сөз алып, елдің ілтипатына ризашылығын білдіріп, ұйымдастырушыларға ақ батасын берді.

Шара барысында Қазақстан Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы, генерал-майор Әділ Шаяхметовтың, сондай-ақ ҚР Қорғаныс министрі, авиация генерал-лейтенанты Дәурен Қосановтың құттықтау хаты генерал-майор Қайрат Дәуітов арқылы жеткізілді. Батырдың бауыры, кәсіпкер Мұратбек Халыков, ауыл ақсақалы Бақыт Балаев та жүрекжарды тілектерін арнады. Көше атауының лентасын аудан әкімінің орынбасары



Ә.Қамбарұлы, Р.Мұхамеджанқызы және генерал-майор Ә.Шаяхметов салтанатты түрде қиды. Шара соңы «Диас» мейрамханасында ұйымдастырылған ас дастарханымен жалғасты.

Екінші игі шара Ұзынағаш ауылында өтті. Соғыс және еңбек ардагері, өз заманының абыройлы азаматы Бектембай Елемановтың есімі де ауылдың бір көшесіне берілді.

Бектембай Елеманов 1942 жылдан бастап Ұлы Отан соғысының қиян-кескі майдандарына қатысып, 879-атқыштар полкінде командир қызметін атқарған. Батыс Украина, Смоленск, Курск, Карпат бағыттарындағы шайқастарға қатысқан, 1944 жылы Севастопольды азат ету кезінде ерекше ерлік көрсеткен. 1946 жылы ауыр жарақатпен елге оралып, бейбіт өмірде Жамбыл аудандық қаржы бөлімінде инспектор болып қызмет етті. Ардагердің жанқиярлығы бірнеше ордендер мен медальдар арқылы мемлекет тарапынан бағаланған.

Көшеге есімін беру рәсіміне батырдың ұрпақтары мен ағайын-туыстары түгел жиналды. Қордай ауданының Қарасай (Алмалы) ауылынан келген туыстар да атсалысып, ақжарма тілектерін білдірді.

Салтанатты жиында Ұзынағаш ауылдық округі әкімінің орынбасары Бекжан Әбжанұлы, ардагердің баласы Алик Еламанов, келіні Күлш Еламанова, туысы – Абай атындағы ҚазҰПУ-дың аға оқытушысы Кәміл Бейсеханұлы, ел ағасы Бегалиев Әбсемет және Жамбыл ауданының құрметті азаматы Қырғызбек Атагелдиев сөз сөйлеп, батырдың елге сіңірген еңбегін жоғары бағалады.

Содан кейін көше атауының лентасы қиылып, ақсақал Жұмабек Смағұлов жиналған жұртшылыққа батасын берді. Келесі кезекте Желтоқсан қозғалысының ардагері Ақмарал Сіргебаева бастаған туыстар мен ұрпақтары да игі шараға ерекше ықылас білдірді. Шара соңында ардагердің рухына Құран бағышталып, ас берілді.

Ел қорғаған ерлердің есімін ұлықтау – өткенге тағзым, болашаққа аманат. Жамбыл ауданында өткен бұл шаралар – жас ұрпаққа үлгі болары анық.

А. ТАСҚАРҰЛЫ
АТАМЕКЕН



Ұзынағаш – Отар автожолының 42 шақырымдық учаскесі пайдалануға берілді

14 қараша күні аудан аумағында республикалық маңызы бар Ұзынағаш – Отар автожолының қайта жаңғыртылған 42 шақырымдық бөлігі салтанатты түрде ашылды. Шараға Қазақстан Республикасы Көлік Вице-министрі Мақсат Қайыржанұлы Қалиақпаров, Алматы облысы әкімінің орынбасары Рустам Маратұлы Исатаев, Дүниежүзілік Банктің Қазақстандағы тұрақты өкілі Андрей Михнёв, Түркия Республикасының Алматыдағы Бас консулы Эврен Мюдеррисоглу, сондай-ақ мердігер ұйымдар мен жол саласының мамандары қатысты.

Салтанатты рәсім ПВП алаңында қонақтарды қарсы алудан басталды. Шарада алғашқы болып сөз алған ҚР Көлік вице-министрі Мақсат Қайыржанұлы:

– «Құрметті әріптестер! Бүгін біз маңызды іс-шара – Ұзынағаш – Отар жол учаскесінің құрылысының аяқталуына жиналдык. Бұл учаске өңірдің негізгі нүктелерін байланыстырып, «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» дәлізінің маңызды бөлігіне айналып отыр. Жаңғыртылған жол – жол пайдаланушыларының қауіпсіздігі мен жайлылығына жасалған инвестиция. Жол санатының ұлғаюы аймақтың бизнесіне жаңа мүмкіндіктер ашып, өткізу қабілетін арттырады және логистикалық шығындарды азайтады. Бұл нәтижеге құрылысшылардың, инженерлердің және барлық сала мамандарының үйлесімді еңбегінің арқасында жеттік. Жобаны жүзеге асыруға қолдау көрсеткен Дүниежүзілік банкке, сондай-ақ әкімдіктер мен халықаралық әріптестерімізге алғыс айтамын. Біз бүгін тек жол емес, өңірдің даму мүмкіндігін ашып отырмыз», – деп жол құрылысының ел экономикасы мен халықаралық транзиттік дәліздердегі стратегиялық маңызын атап өтті.

Содан кейін марапаттау рәсімі өтіп, көлік саласының бірқатар мамандары «Құрметті жолшы» төсбелгісімен, министрліктің және



Автомобиль жолдары комитетінің Құрмет грамоталарымен марапатталды.

Келесі кезекте Алматы облысы әкімінің орынбасары Рустам Исатаев, Дүниежүзілік Банктің өкілі Андрей Михнёв, Түркияның Бас консулы Эврен Мюдеррисоглу және «КЛВ Иншаат» АҚ Бас директоры Эбру Язиджиоглу құттықтау сөз сөйлеп, жаңа жолдың өңірлік экономикаға қосар үлесін айтты.

Алматы облысы Жол басқармасының басшысы Ермек Баймұхамбетов жобаның кезеңдері мен сапалық талаптарының толық орындалғанын тілге тиек етсе, Ақтерек ауылдық Ақсақалдар кеңесінің төрағасы Жұмабек Керімқұлұлы көпшілікке ақ батасын берді.

Бұдан соң салтанатты түрде лента қиылып, автожол ресми түрде пайдалануға берілді. Қонақтар алғашқы автопробегін жасап, жол сапасын көріп шықты.

Қайта жаңартылған бұл жол учаскесінің ашылуы өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына серпін беріп, жолаушылар мен жүк тасымалының қауіпсіздігі мен қолайлылығын айтарлықтай жақсарттады. Тұрғындар мен жүргізушілер жолдың халық игілігі үшін ұзақ жылдар қызмет ететініне сенім білдіріп, құрылысшыларға ризашылығын жеткізді.

А. Тұрсынжан ТОҚТАСЫН
АТАМЕКЕН

БАСПАСӨЗ – 2026

Құрметті аудан тұрғындары!
Аудан өмірінің апталық тынысынан жан-жақты хабардар ететін Жамбыл аудандық «Атамекен» газетіне 2026 жылға жазылу науқаны басталды.

АТАМЕКЕН

– бүгінгі жаршымыз,
ертеңгі тарихымыз

Атамекен – біздің түп қазығымыз,
Атамекен – рухани азығымыз.
Тіршілігін ауданның білем десең,
Басылымға тартынбай жазылаңыз!



Жеке адамдар үшін «ҚАЗПОЧТА» АҚ тасымалдау қызметін қоса есептегенде бір жылға жазылу құны – 7910.72 теңге, жарты жылға – 3955.36 теңге (Индексі 65264.)

Ал зейнеткерлер мен мүгедектер үшін 12 айға жазылу құны – 7410.72 теңгені құрайды.

жарты жылға – 3705.36 (Индексі 35264) Газеттің электронды нұсқасына 12 айға жазылу бағасы – 5500 теңге.

Сіз оны адегте оқырмандардан бұрын ұялы телефоныңыз немесе компьютеріңіз арқылы сол заматта алып, оқу мүмкіндігіне ие боласыз.
Біздің мекенжайымыз: 040600, Ұзынағаш ауылы, Мақатаев көшесі, 164 «А» үй.
Телефондар: 2-44-28, 2-44-27. Толығырақ мәлімет алу үшін мына телефонға хабарласыңыз:
8-708-673-93-64, 8-705-666-38-08



ТАЛШЫНЫС ТАБЫСҚА БАСТАЙДЫ

Аудан әкімі Нұрлан Ертасұлының тұрғындармен тұрақты кездесулері жалғасуда. 11 қараша күні кезекті басқосу Теміржол ауылдық округіне қарасты Қазыбек бек ауылында өтті. Кездесуге аудандық бөлім мен мекеме басшылары, құқық қорғау органдарының өкілдері және ауыл тұрғындары қатысты.

Қазыбек бек елді мекенінде 6405 тұрғын бар. Оның ішінде 554 зейнеткер, 100 мүмкіндігі шектеулі азамат, 5 тыл ардагері, 105 алтын және күміс алқа иегерлері, 166 көпбалалы ана тіркелген. Округ аумағындағы 20-дан астам мекемеде шамамен 1000 адам жұмыспен қамтылған. Есепті мерзімде тұрмысы төмен, жетім және жартылай жетім, мүмкіндігі шектеулі, басқа да көмекке мұқтаж азаматтарға жергілікті кәсіпкерлер мен шаруа қожалықтарының қолдауымен үнемі қайырымдылық көмек көрсетіліп келеді.

Округтің жалпы жер көлемі – 113 619 гектар. Оның ішінде 4 185 гектар – егістік, 109 434 гектар – жайылымдық жер. Ауыл шаруашылығымен айналысатын 110 шаруа қожалығында 310 ауыл тұрғыны еңбек етеді. Мал басы: ірі қара – 1743, қой-ешкі – 36 722, жылқы – 5032, түйе – 43, құс – 380 дана.

Аудан әкімі Нұрлан Ертасұлы ауыл халқын әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарымен таныстырып, индустриялық аймақ жобаларын іске асыру, инфрақұрылымды жаңғырту және халықтың өмір сапасын арттыру жөнінде баяндады. Сондай-ақ «Ауыл аманаты» бағдарламасы мен аудан көлеміндегі инвестициялық жобалар жайына кеңінен тоқталды.

Кездесу соңында ауыл ақсақалдар кеңесінің мүшесі Сабыр Айманов иттерді ұстаудағы тәлімбағы «Домик в деревне» нысанын ауылдан тыс аумаққа көшіру және Бөкейұлы Толыбай көшесіне жарық шамдарын орнату туралы ұсыныс айтты. Бұл мәселелердің кезек-кезеңімен шешімін табатыны мәлімделді.

Содан кейін аудан әкімінің есептік кездесуі Ақсеңгір



орындалған. Көшелерді жөндеу жұмыстары жүргізіліп, Көкдала ауылындағы фельдшерлік-акушерлік пункт тұрғындарға қызмет көрсетуде. Жамбыл ауданы прокуратурасының бастамасымен мал ұрлығының алдын алу мақсатында «Бекжан» және «Салтанат» шаруа қожалықтарында азотпен мал таңбалау жұмыстары жүргізілген.

«Генафон» ЖШС тамшылатып суару технологиясын қолдана отырып, 300 гектар жоңышқа мен 150 гектар судан шөбін өндіріп отыр. Жайсаң ауылында дәрігерлік емхананың құрылысы аяқталуға жакын. Сонымен қатар Ақсеңгір, Жайсаң

ауылдық округінде жалғасты. Бұл округке Ақсеңгір, Жайсаң, Көкдала және Жиренайғыр станциясы елді мекендері кіреді. Мұнда 5246 тұрғын, 895 аула бар. 470 зейнеткер мен 240 көп балалы отбасы, оның ішінде 52 алтын және 105 күміс алқа иегерлері тұрады.

Ауыл бойынша салық көрсеткіштері жоспарға сай

және Көкдала ауылдарында газ желілері іске қосылған. Тазалық жұмыстары жүргізіліп, 100 түп ағаш отырғызылды.

Кездесуде аудан әкімі Нұрлан Ертасұлы ауданда атқарылған жұмыстар мен алдағы жоспарларды баяндап, тұрғындар қойған сұрақтарға жан-жақты жауап берді. Ақсақалдар алқасының төрағасы Тұрсынғали Сарыбаев, ауыл тұрғыны Ғабдрахман Түсіпов және алқа мүшесі Тұрсын Рысбек өз пікірлерін білдіріп, аудан әкімінің жұмысына «қанағаттанарлық» деген баға берді.

Б.Қыдырбекұлы ауылдық округінде 3020 адам тұрады. Оның ішінде 286 зейнеткер, 38 алтын және 31 күміс алқа иегері бар. Ұлттық құрамы – қазақ, орыс, неміс және өзге ұлт өкілдері. Округте 8 шағын және орта бизнес нысаны жұмыс істейді.

Инвестиция саласында «КазТрудИнвестАгро» шаруа қожалығының жер көлемі – 12 гектар, инвестиция көлемі – 220 млн теңге. Мал басы: ірі қара – 1100, ұсақ мал – 10 200, жылқы – 473, құс – 1020 бас. 1194 гектар жайылымдық, 5,6 гектар шабындық және 705 гектар егістік жер бар.

2023 жылдың қараша айында ауылға газ құбырын тарту бойынша құрылыс жұмыстары басталған болатын. Жобаның жалпы құны – 598,1 млн теңге. Мердігер ұйым – «Алматы Production Constructions Invest» ЖШС. Қазіргі таңда 70 үй көгілдір отынмен қамтылған 20 үй газға қосылуға өтініш берген.

«Ауыл аманаты» бағдарламасы бойынша округтің 4 тұрғыны 2,5 пайызбен жеңілдетілген несие алған. Кездесу барысында ауыл тұрғыны Ләйлә Рәкішева газ құбырларын тарту жұмысына жауапты «Теплый дом» ЖШС-ның жұмыс сапасына байланысты ескертуін айтты.

Жиын соңында аудан әкімі тұрғындардың ұсыныстары мен сауалдарын тыңдап, жауапты бөлім басшыларына нақты тапсырмалар берді.

ӨНІРДЕГІ ӨСІМ МЕН ӨЗГЕРІСТЕР

Жамбыл ауданының ауыл шаруашылығы саласы биыл да өзінің тұрақты дамуын жалғастырып, жер емген диқан мен төрт түлікке иек артқан шаруаның мандай терімен толыға түсті. Жыл басынан бері аграрлық секторда атқарылған жұмыстар өңірдің экономикалық әлеуетін нығайтып, ауылдық аумақтардың тіршілігіне жана серпін қосты.

Жалпы, ауыл шаруашылығы саласында 56,0 млрд теңгенің өнімі өндіріліп, нақты көлем индексі 103,0% құрады. 2025 жылға егіс алқабы 106,4 мың гектарды құрап былтырғы жылмен салыстырғанда 1037 гектарға ұлғайды.

Егін алқаптарында көктемде басталған қарбалас жаз бойы еңбектің жемісіне айналып, күзгі науқан жүйелі ұйымдастырылды. Дикандар қауымы ауа райының құбылмалы сәттеріне қарамастан, жеріне күтім жасап, астықтың әр дөнін ыждағатпен жинауға күш салды. Егін орағы бүгінде жоспарға сай жалғасып, шаруашылықтар қажетті техникамен, жанар-жағармаймен және жұмыс күшімен толық қамтылған.

Бүгінгі күнге егін жинау науқаны қарқынды түрде жүргізіліп, 12 450 гектар күздік бидай, 35 120 гектар жаздық арпа, 350 гектар сұлы орылып, жалпы 86 365 тонна өнім алынды (орташа өнімділік – 18 ц/га). Атап айтсақ, дөңді дақылдар 50 181 гектарды құрады, оның ішінде: күздік бидай – 12,4 мың гектар, жаздық арпа – 35,1 мың гектар, жүгері – 2261 гектар, сұлы – 350 гектар. Майлы дақылдар 5444 гектар, оның ішінде: соя бұршақтары – 2,1 мың гектар, күнбағыс – 2,0 мың гектар, мақсары – 2,1 мың гектар, картоп 1621 гектар, оның 1062 гектары жеке ауладағы тұрғындар есебінен, көкөністер – 1141 гектар, оның 525 гектары жеке ауладағы тұрғындар есебінен, бақша дақылдары – 695 гектар. Ал мал азықтық дақылдар – 47 334 гектарды құрады.

Мал шаруашылығы да аудан экономикасының маңызды саласы ретінде тұрақтылығын сақтап келеді. Төрт түлікті күтіп-баптаудағы жауапкершілік, жем-шөп дайындау, қыстаққа әзірлік жұмыстары өз уақытында атқарылуда. Шаруалардың тынымсыз еңбегі мал басының сақталуына және өндіріс көлемінің тұрақты болуына ықпал етуде. Ауданның мал шаруашылығында негізгі ет, сүт бағыттары бойынша тұрақты оң динамика сақталуда, алайда тауық жұмыртқасының көрсеткіші төмендеген.

Жұмыртқа өндірісінің төмендеу себебі – аудандағы негізгі жұмыртқа өндіретін «Сұңқар Алматы құс фабрикасы» ЖШС-нің 3 айдан бері тауық басын жаңарту технологиясын қолданып, 140 мың басқа азайтуына байланысты. 2024 жылдың бірінші тоқсанында 570 810 бас тауық болса, 2025 жылдың бірінші тоқсанында 430 838 басты құрап, былтырғы жылмен салыстырғанда 24,5%-ға кеміген. Бүгінгі күнге 34,8 мың тауық қосылып, 465 617 басты құрады (2024 жылдың сәйкес кезеңінде – 481 744 бас).

Құс саны 465 617 баспен былтырғы жылмен салыстырғанда 16,1 мың басқа немесе 3,3%-ға (2024 ж. – 481,7 мың бас) азайды, соның салдарынан жұмыртқа өндірісі 19,2 млн данаға төмен орындалып отыр.

Құстар санының 3%-ға төмендеу себебі – технологиялық процесс талаптарына сәйкес жасы жеткен тауықтардың есептен шығарылып, олардың орнына жас балапандардың енгізілуі. Бұл шара өнімділікті жаңарту және алдағы кезеңдерде өндіріс көлемін тұрақтандыру мақсатында жүзеге асырылған.

Ал жұмыртқа өндірісінің 22%-ға төмендеуінің негізгі себебі – жасы келген тауықтардың есептен шығарылып, олардың орнына жас балапандардың енгізілуі. Бұл шара өнімділікті жаңарту және алдағы кезеңдерде өндіріс көлемін тұрақтандыру мақсатында жүзеге асырылған.

1 тамыздағы жағдай бойынша ірі қара мал саны – 106,4 мың бас, бұл өткен жыл деңгейінен 8,2 мың басқа төмен (2024 ж. – 114,5 мың). Мал басының төмендеуіне биылғы жылғы

қуаңшылық әсер етіп, аудан тұрғындары ірі қара мал санын азайтуға мәжбүр болды.

Ветеринария басқармасы ұсынған «Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру базасы» (ИСЖ) алынған үзіндіге сәйкес (2025 жылғы 29 тамыздағы жағдай) ауыл шаруашылығы жануарларының саны 22,5 мың басқа статистикалық ақпараттан айырмашылығы бар.

Ірі қара мал санының 7%-ға төмендеуінің негізгі себебі – облыстық статистика басқармасы тамыз-қазан айлары аралығында құнажындардан алынған 7592 басты есепке енгізбеген. Аталған мәселе бойынша басқармаға ресми хат жолданды. 2025 жылғы 1 қазан жағдайына сәйкес малды бірдейлендіру деректер қорында 131,5 мың бас ірі қара тіркелген.

Жыл соңында ірі қара мал басы былтырғы жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда өсім қалпына келетін болады.

Түйе саны – 1558 бас, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 176 басқа кем (2024 ж. – 1734 бас). Төмендеудің негізгі себебі – Қарасу ауылдық округіне қарасты «Тазтүлек» шаруа қожалығының 204 бас түйесімен басқа ауданға қоныс аударуы.

Ауданда 12 750 басқа арналған 19 мал бордақылау алаңы бар. Бүгінде 6005 бас немесе 47% мал бордақыда тұр. Былтыр Ұзынағаш ауылында 1000 басқа арналған «Бауырлар» шаруа қожалығы өз жұмысын бастап, 550 бас немесе 55% ірі қара малын бордақылауда.

(КХ «Мыңбай» – 1500 бас, ЖШС «Әл-Ауқат-Мейіржан» – 3000 бас, уақытша жұмысы тоқтап тұр). Мал бордақылау нысандарының 2025 жылғы 7 қазанындағы мәліметіне сәйкес олардың жалпы сыйымдылығы – 12 750 бас, нақты жүктемесі – 47%. Алдағы айда бұл көрсеткішті 53%-ға жеткізу жоспарлануда.

1450 басқа арналған 6 сүт тауарлы ферма жұмыс істейді, бүгінгі таңда 1031 бас немесе 71,1% сиыр сауылууда.

Сүт фермалары бойынша «Айбек» және «Табыс» шаруа қожалықтарында ірі қара мал басы 800 басты құраған. Алайда «Айбек» ШҚ 2022 жылдан, ал «Табыс» ШҚ 2023 жылдан бері өз қызметін тоқтатқан. Осыған байланысты аудан бойынша сүт фермаларының жалпы сыйымдылық көрсеткіші төмендеген. 2025 жылғы 7 қазан жағдайына сәйкес ауданда 6 тауарлық сүт фермасы жұмыс істеп тұр, олардың жүктемесі – 70%.

Агроөнеркәсіптік кешен саласындағы инвестициялық жобаларға несие беру шеңберінде ағымдағы жылы Үнгіртас ауылдық округінен «Хеппи Фарм» шаруа қожалығы мемлекеттен жеңілдетілген 2,5%-бен жалпы құны 1,4 млрд теңгені құрайтын несие алып, 400 басқа арналған сүт тауарлы фермасын салу жұмыстарын бастады.

Жалпы агроөнеркәсіптік кешен саласына 9 айда тартылған инвестиция көлемі 1668,4 млн теңгені құрады. Жылдық жоспардың 83,4%-ы орындалды (2025 ж. жоспар – 2,5 млрд теңге). (ЖШС «Хеппи Фарм» – 1,4 млрд теңге инвестиция тартты).

Ауыл шаруашылығы саласын жаңа техникамен қамтамасыз ету мақсатында жалпы сомасы 564,6 млн теңгеге «КазАгроҚаржы» АҚ және шаруа қожалықтарының өз қаражаты есебінен 40 дана жаңа техника сатып алынды, бұл жоспардың 88,9%-ы. Аудан бойынша тіркелген ауыл шаруашылығы техникаларының саны – 1065 дана. Техниканың тозуы – 25,7% (облыс бойынша – 41,6%), техниканы жаңарту үлесі – 16,4%.

Бұл бағытта Айдарлы, Ақсеңгір, Дегерес, Жамбыл, Қарғалы, Сарытауқұм, Теміржол, Шиен округтерінде жаңа техника сатып алу дұрыс жолға қойылмаған.

Күзгі егін жинау жұмыстарына арзандатылған дизель отынымен қамтамасыз ету бойынша ауыл шаруашылығы тауар өндірушілерінен (АШТӨ) 193,4 тоннаға 33 өтінім қабылданды. Бүгінгі күнге дейін 12 ауыл шаруашылығы тауар өндірушілері дизель отынын алып, жалпы

көлемі 116,2 тоннаны құрады. Бұл жоспардың 58,3%-ының орындалғанын көрсетеді. Дизель отынын Мәтібұлақ, Самсы, Сарытауқұм, Үлгілі округтері алмаған.

Су үнемдеу технологиясы бойынша 22,7 мың гектар суармалы егістік жер тіркелген, оның 15,3 мың гектары немесе 67,4%-ы ғана пайдаланылады.

8562 гектар алқапта жаңбырлатып және тамшылатып суару әдістері қолданылады, яғни 37,8%-ы.

Биылғы жылдың жоспары – 9548 гектар, нақты орындалғаны: ЖК «Сарсенбаева» – 587 га (Бозой а/о), «Бакбол» ШҚ – 300 га (Сарытауқұм а/о), «Алуа Агро» ЖШС – 200 га (Теміржол а/о), «БакАгро» ШҚ – 200 га (Айдарлы а/о), «Дербес» ШҚ – 163 га (Бозой а/о), «ГенаФонд» ЖШС – 150 га (Ақсеңгір а/о), «Мұхтар» ШҚ – 50 га (Айдарлы а/о), «Жаңалық» ШҚ – 15 га (Бозой а/о).

Су үнемдеу технологиясы Акқайнар, Актерек, Беріктас, Дегерес, Жамбыл, Қарасу, Қарғалы, Қарақыстақ, Мәтібұлақ, Мынбаев, Самсы, Талап, Таран, Үлкен, Үнгіртас, Ұзынағаш, Шиен, Шолаққарғалы ауылдық округтерінде қолданылмайды.

«Кең дала – 1,2» бағдарламасы арқылы жалпы сомасы 670,9 млн теңгеге 16 өтінім түсіп, нақты 8 шаруа қожалығы 420,7 млн теңге несие алды (жоспар – 2,5 млрд теңге).

Бағдарламаға Айдарлы, Ақсеңгір, Актерек, Беріктас, Дегерес, Жамбыл, Қарақыстақ, Қарасу, Мынбаев, Мәтібұлақ, Самсы, Сарытауқұм, Талап, Таран, Теміржол, Үнгіртас, Үлгілі, Шиен, Шолаққарғалы, Қарғалы округтері қатыспаған.

«Ауыл аманаты» бағдарламасы аясында 3,2 млрд теңгеге 310 азаматтың өтінімі жолданды, 164 өтінім мақұлданып, кәсіп ашуға 1,4 млрд теңге несие берілді. Мақұлданған өтінімдер жолданған өтініштердің 53%-ын құрайды (оның ішінде: егін шаруашылығы – 10, мал шаруашылығы – 120, кооперация – 8, ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу – 21 жоба). Бағдарлама нәтижесінде 241 жаңа жұмыс орны құрылып, жергілікті бюджетке 20,0 млн теңге салық түсті. Қалған 146 өтінім «СПК Қонаев» АҚ мекемесінде қаралуда. «Ауыл аманаты» бағдарламасы аудан тұрғындарының кәсіпкерлікпен айналысуына нақты мүмкіндік беріп қана қоймай, экономикалық белсенділікті арттырып, жаңа жұмыс орындарын құруда маңызды рөл атқаруда. Бағдарламаға Айдарлы, Мәтібұлақ, Сарытауқұм, Үлкен, Үнгіртас, Шиен округтері қатыспаған.

2025-2026 жылғы мал қыстату науқанына аудан бойынша 1009 шаруашылық қатысады деп жоспарланған. Болжам бойынша қыстап шығатын жалпы мал басы – 1 млн 293 мың.

- Ірі қара 106,5 мың бас,
- ЖШС, ШҚ – 68 мың, жеке аулада – 38,5 мың бас
- Қой мен ешкі 1 130 мың бас,
- ЖШС, ШҚ – 929,9 мың, жеке аулада – 200,1 мың бас,
- Жылқы 54,4 мың бас,
- ЖШС, ШҚ – 38,5 мың, жеке аулада -15,9 мың бас
- Түйе 1 622 бас,
- ЖШС, ШҚ – 1,6 мың, жеке аулада – 59 бас.

Аталған мал басына сәйкес аудан бойынша шөптің қажеттілігі – 476,1 мың тонна (жоспар – 535,8 мың тонна), оның ішінде: – Шаруа қожалықтарының қажеттілігі – 368,4 мың тонна, жеке аулалардағы қажеттілік – 107,6 мың тонна. Бұдан бөлек жоспар:

- Сабан – 54,7 мың тонна, орындалғаны – 33,9 мың тонна (62,1%),
- Силос – 64,2 мың тонна,
- Құрама жем – 80,4 мың тонна, орындалғаны – 36,7 мың тонна (45,6%),
- Пішендеме (сенаж) – 48 мың тонна, орындалғаны – 22,5 мың тонна (46,9%).

Аудан бойынша барлық жиналған шөп – 535,8 мың тонна (жоспар – 535,8 мың тонна), орындалуы – 100%. Оның ішінде үш реттік



шабыстан жиналған жоңышқа – 77 070 тонна, қазіргі уақытта төртінші шабылым жүргізілуде. Шабындықтардан жиналған шөп – 67 177 тонна. Қолда бар қор – 241 836 тонна, сырттан сатып алынған шөп – 149 717 тоннаны құрайды.

Аудандағы ірі қожалықтар мал азығын көбінесе өз күштерімен дайындайды. Дегенмен ұсақ шаруашылықтарға және жеке ауладағы шаруаларға ауыл шаруашылығы бөлімі мен ауыл әкімдері тарапынан төмендегідей қолдау көрсетілуде: Балқаш, Еңбекшіқазақ аудандарынан және ауданның жоғарғы аймақтарындағы ауылдардан арзан бағадағы шөп өндірушілер мен сатушылардың байланыс нөмірлері шаруашылықтар чаттарына үнемі ұсынылып отырады. Одан бөлек, ауданымыздағы «Аманат» мал базарына апта сайын көршілес Жамбыл, Түркістан, Қарағанды облыстарынан шөп әкеліп сатылады.

Мал ұрлығын алдын алу және ауыл шаруашылығы жануарларын қорғау мақсатында ауданда пилоттық жоба іске қосылды. Жоба аясында 24 ауылдық округ бойынша мал басын таңбалау (ТАВРО тіркеу және ақпараттық бақылау-реттеу объектісі) жұмыстары жүргізілуде. Бүгінгі күнге ауданда 3722 мал басы таңбаланды. Таңбалау жұмыстары Акқайнар, Самсы, Талап, Теміржол, Үлгілі, Үнгіртас, Шиен ауылдық округтерінде басталмаған.

Жамбылауданының агроөнеркәсіптік кешені ағымдағы жылы біраз өзекті мәселелермен қатар, жүйелі дамуы да бастан өткеріп келеді. Егін шаруашылығында өнім көлемі жоспарлы деңгейде өтуде, мал шаруашылығында көрсеткіштердің қалпына келуі күтілуде. Инвестиция тарту, жаңа фермалар ашу, заманауи су үнемдеу технологияларын енгізу сияқты бағыттар ауданның ауыл шаруашылығын жаңа деңгейге көтеруде.

«Ауыл аманаты» және өзге де мемлекеттік бағдарламалар жергілікті тұрғындардың кәсіпкерлікке бет бұруына, шаруашылықтарды кеңейтуіне нақты мүмкіндік беріп отыр. Алдағы кезеңде аудан аграрлық сектордағы әлеуетті одан әрі арттыруды, өндіріс көлемін ұлғайтуды және ауыл еңбеккерлерінің жағдайын жақсартуды мақсат етеді.

Аян НҮРПЕЙІСОВ,
аудандық ауыл шаруашылығы бөлімінің басшысы.



ЦИФРЛАНДЫРУ ДӘУІРІ: ҚАЗАҚСТАН МЕН ӘЛЕМ ТӘЖІРИБЕСІ

XXI ғасыр – цифрландыру ғасыры. Бүгінгі таңда адамзат өркениетінің барлық саласы – экономикадан бастап, білім мен денсаулық сақтауға дейін – сандық форматқа көшіп, жаңа даму кезеңіне аяқ басты. «Ақпарат – жаңа мұнай» деген ұғым енді жай сөз емес, нақты шындыққа айналды. Бұл үрдістен Қазақстан да шет қалған жоқ. Елде «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы жүзеге асырылып, экономиканың, әлеуметтік және мәдени өмірдің барлық бағытына цифрлық шешімдер енгізіліп келеді.



- Экономика салаларын цифрландыру;
- Цифрлық мемлекет қалыптастыру;
- Инновациялық экожүйе құру;
- Адами капиталды дамыту;
- «Цифрлық Жібек жолын» қалыптастыру.

Бағдарлама аясында мемлекеттік қызметтер мен өндірістік процестерде заманауи цифрлық технологиялар енгізіліп, жасанды интеллект, Big Data және бұлттық есептеулер кеңінен қолданылуда.

Білім беру жүйесіндегі цифрлық серпіліс

Білім саласы – цифрландырудың басты бағытының бірі. Бүгінде Қазақстандағы 8 042 мектептің 7 917-сі интернетке қосылған, оның ішінде 4 663 мектеп талшықты-оптикалық байланыспен қамтамасыз етілген.

Мұғалімдер мен оқушылар «Kundelik», «Bilimal», «EDUS» платформалары арқылы оқу процесін онлайн форматта жүргізеді. Жоғары оқу орындарында Coursera, OpenU.kz, EdX сияқты халықаралық білім беру платформалары қолданысқа енді. 2023 жылы еліміздің 93 жоғары оқу орны осы бағдарламаларға қосылып, 46 мыңнан астам студент халықаралық сертификаттар алды. Бұл – білім сапасын арттырып қана қоймай, ауыл

мен қала арасындағы білім теңсіздігін азайтуға сеп болды.

Денсаулық сақтау саласындағы цифрлық жүйе

Денсаулық сақтау министрлігінің дерегінше, бүгінде медициналық қызметтердің 87 пайыздан астамы электронды форматқа көшкен. Азаматтар eGov порталы арқылы онлайн дәрігерге жазылып, электронды денсаулық паспортын және түрлі анықтамаларды оңай ала алады.

Қазір бірыңғай медициналық ақпараттық жүйе қалыптасуда. Бұл жүйе әрбір азаматтың денсаулық тарихын цифрлы дерекқорда сақтап, медициналық қызмет сапасын жақсартуға мүмкіндік береді.

Өндіріс пен экономикадағы жаңа шешімдер
Өндіріс саласында «Цифрлы фабрика», «Цифрлы карьер» жобалары енгізіліп, өндіріс процестері автоматтандырылып жатыр. Бұл шешімдер еңбек өнімділігін арттырып, адам еңбегін жеңілдетуге мүмкіндік берді.

Сонымен қатар, сауда секторында цифрландыру нәтижесінде 20 миллиард теңгеден астам қаражат «көлеңкелі экономикадан» шығарылған.

Мемлекеттік қызметтер де біртіндеп электронды форматқа көшу үстінде. Бүгінде қазақстандықтардың 90 пайыздан астамы қажетті қызметті eGov.kz порталы арқылы онлайн пайдалана алады.

Қазіргі уақытта елімізде тарихи-мәдени мұраны сақтау және насихаттау мақсатында жасанды интеллектке негізделген төрт ірі цифрлық жоба іске асырылуда.

Мемлекеттік тілде контент өндіру және дыбыстау жүйесі. Бұл жоба инклюзивті топтарға, атап айтқанда есту немесе көру қабілеті шектеулі азаматтарға арналған. Контент автоматты түрде дыбысталып, ым-шара тіліне аударылады.

«Қазақстанның тарихи-мәдени мұрасын цифрландыру» жобасы арқылы музейлер, театрлар, көрмелер және ұлттық архивтер цифрлы форматқа көшірілуде.

Ұлттық цифрлық білім базасы — жасанды интеллект элементтерімен жабдықталған жүйе. Ол «e-Кітапхана» мен «e-Архив» платформаларымен біріктіріліп, барлық білім ресурстарын бір орталықтан қолжетімді етеді.

«Бағырларға тағзым» порталы – Ұлы Отан соғысының 80 жылдығына орай ашылған жоба. Онда 100 мыңнан астам майдангер мен тыл еңбеккерлері туралы мәлімет жинақталған.

Бүгінгі цифрлық дәуірдің басты мақсаты – адам өмірін жеңілдету, қоғамды ашық ету және мемлекеттік басқарудың тиімділігін арттыру. Болашақта цифрландырудың сәтті жүзеге асуы тек технологияға ғана емес, адам капиталының сапасына да байланысты. Сондықтан да ең маңызды ресурс – білімді, саналы және технологияны дұрыс қолдана білетін адам. Әлемдік тәжірибе мен Қазақстанның бағыт-бағдары бір арнада тоғысып отыр. Барлық күш-жігердің түпкі мақсаты – халықтың әл-ауқатын арттыру, елдің басқару жүйесін тиімді ету және қоғамды ашық, әділ, заманауи бағытқа көшіру.

Цифрландыру – келешектің кепілі ғана емес, бүгінгі күннің басты талабы. Сондықтан әр азамат осы өзгерістің белсенді қатысушысы болып, цифрлық сауаттылық пен жаңа технологияны меңгеруге ұмтылуы тиіс.

11 қараша – Халықаралық энергияны үнемдеу күні

Энергия үнемдеу – болашақтың басты талабы

Электр энергиясын үнемді тұтынудың пайдасы зор. Ол – қоршаған ортаны сақтау факторларының бірі. Сол себепті электр энергиясы бүгінгі таңда кез келген қоғам өмірінің маңызды бөлігіне айналған.

Энергия – кез келген мемлекеттің басты экономиканы алға жылжытушы дөңгелегі саналады. Әлемдегі қалыңдықтардың басым көпшілігі энергия көздеріне таласудан туындайды дейді сарапшылар. Бұл XIX ғасырда пайда болып, әлі күнге дейін жалғасуда. Оның ішінде көмір, мұнай, газ, уран сияқты табиғи ресурстарға таласу ірі әскери қалыңдықтарға әкелген сәттер аз емес.

Экономиканы дамыту үшін энергияның қолжетімді болуы және тұрақты негізде берілуі аса маңызды. Бұл зауыттар мен цехтардың үздіксіз жұмыс істеуіне ықпал етеді, өнеркәсіп кешендерінің ұлғаюына және санының артуына көмектеседі, сондай-ақ жұмыссыздықтың жойылуына өз септігін тигізеді.

Қазақстан энергия тапшылығын түбегейлі шешуді көздеп отыр. Оның ішінде энергияның жаңа көздеріне баса мән берілуде. Атом электр станциясын салу, жел және күн энергиясын пайдалану сияқты баламалы жолдар қарастырылып жатыр.

Электр энергиясын тұтыну деңгейі дүние жүзінде әртүрлі. Дамушы елдер өз тұрғындарының қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін жеткілікті қуат өндіруге тырысуда. Ал дамыған елдерде мұндай мәселе жоқ. Олар, керісінше, қоршаған ортаға зиянын тигізбеу үшін электр энергиясын үнемді пайдалануға басымдық береді.

Қазір адамзат өмірін электр қуатынсыз елестету мүмкін емес. Осы уақытқа дейін адамдар энергияны әртүрлі жолмен өндіруді үйренді. Электр энергиясын өндіру үшін көмір жағамыз, радиоактивті отынды пайдаланамыз, өзендерге тосқауыл қоямыз. Осылайша, электр энергиясын өндіру қымбатқа түсіп қана қоймай, қоршаған ортаға да теріс әсерін тигізеді. Кез келген электр станциясы табиғатқа белгілі бір деңгейде зиян келтіреді. Сол себепті электр энергиясын үнемдесек, электр станцияларының қажетті қуаты айтарлықтай азаяды.

Біз энергияның негізгі бөлігін табиғи ресурстардан аламыз. Көмір, мұнай және газ – қалпына келмейтін пайдалы қазбалар. Сондықтан олардың бір күні сарқылатынын есте ұстауымыз керек.

Мемлекет қанша бай болса да, кәсіпорындар мен халық электр энергиясына қыруар қаржы жұмсайды. Әсіресе қыс айларында



электр энергиясын тұтыну деңгейі артады. Адамдар энергияны үнемдейтін құрылғыларға неғұрлым көп қаражат салса, соғұрлым жоғары технологиялық және экологиялық таза өнімдердің өндірісі де қарқынды дамиды.

Қазірдің өзінде адамдар энергияны үнемдейтін жүйелері бар және жарықтандыру мен электр құрылғыларын қашықтан басқаруға арналған қосымшалары бар «ақылды» үйлерде тұрады. Жарықтандыру, тұрмыстық техника және электроника біздің өмірімізді барынша ыңғайлы етеді. Дегенмен, электр энергиясын өндіру табиғи ресурстардың көп мөлшерін қажет етеді.

Бүгінде дамыған елдер энергия үнемдеуді ұлттық саясаттың маңызды бөлігіне айналдырған. Еуропалық Одақ елдерінде энергия тиімділігі жөніндегі директивалар қабылданып, ғимараттарды жылу оқшаулау, көлік қозғалысын оңтайландыру және жаңартылатын энергия көздерін қолдану міндетті талапқа айналды.

Мысалы, Нидерландтағы «Energiesprong» жобасы – ескі үйлерді жаңа технологиямен қайта жаңғыртып, энергия тұтынуды бірнеше есе азайтуға бағытталған бастама. Ал Оңтүстік Кореядағы «One Less Nuclear Power Plant» бағдарламасы азаматтардың белсенді қатысуымен энергия үнемдеуді және күн панельдерін орнатуды жаппай іске асырудың үлгісіне айналды.

Жапония мен Германияда «ақылды үйлер» мен «жасыл кеңселер» жүйесі кең дамыған. Мұндай ғимараттар жарық, жылыту, желдету сияқты процестерді автоматты түрде реттеп, энергияның артық жұмсалудың жол бермейді.

АҚШ-тағы «Bullitt Center» және Нидерландтағы «The Edge» ғимараттары өздерін толық энергиямен қамтамасыз етіп, «нөлдік тұтыну» (net-zero) стандартына жеткен озық үлгілер болып саналады.

Қазақстан да энергия тиімділігін арттыруды стратегиялық мақсат ретінде айқындап отыр. Елімізде 2023-2029 жылдарға арналған Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру тұжырымдамасы бекітілген. Бұл құжатқа сәйкес, елдегі энергия тұтынуды 15%-ға дейін қысқарту және өндіріс секторында жаңа технологияларды енгізу көзделген.

Энергия үнемдеу бойынша бірнеше ірі жоба жүзеге асуда:

- Алматы облысында жалпы қуаты 322 МВт болатын жаңартылатын энергия көздері (күн, жел, шағын ГЭС) жобалары іске қосылуда;
- Атырау мен Қарағанды облыстарында энергияны автоматтандырылған есептеу және бақылау жүйелері енгізілді;
- Астана мен Шымкент қалаларында «жасыл кеңсе» қағидасы бойынша мемлекеттік ғимараттарды жаңғырту басталды.

Сонымен қатар, «Энергия үнемдеу – 2020» бағдарламасының жалғасы ретінде жаңа заңнамалық нормалар әзірленіп, тұрмыстық секторда энергия тиімді тұрмыстық техниканы қолдану насихатталуда.

Энергия үнемдеу – тек электр қуатын аз тұтыну емес, бұл – жауапты өмір салтының өлшемі. Әлемдік тәжірибе көрсеткендей, әр

азаматтың ұқыптылығы мен үкіметтің жүйелі саясаты бірігіп, орасан үнем мен экологиялық тұрақтылыққа жол ашады.

Қазақстан үшін басты мақсат – энергия тиімділігін арттырумен қатар, жасыл технологияларды өндіріске енгізу және тұрғындардың экологиялық мәдениетін күшейту. Энергияны сақтау – табиғатты сақтау, ал табиғатты сақтау – келешекті қорғау.

Экономиканы тұрақты дамыту үшін өздеріңізге белгілі Жамбыл ауданына қарасты Үлкен ауылдық округінде АЭС құрылыс жұмыстары бастау алған болатын. Бұдан бөлек Президент екінші, тіпті үшінші атом электр станциясының құрылысын қазірден бастап жоспарлау керектігін мәлімдеді. Оған қоса тоз-тозы шыққан инфрақұрылым жағдайын Үкімет пен әкімдіктің селкостығынан көрді. Қанатқақты жоба «Росатоммен» бірге жүзеге асырылуда. Енді билік тағы екі АЭС салу мәселесін қарастырады. Осы ретте Президент қуат көздерін жан-жақты жаңғыртып жатқанымызға назар салды. Тек ядролық энергетика емес, «жасыл» энергия нысандары да қамтылуда. Мысалы, алдағы бес жылда 6,3 гигаватт баламалы қуат көзін іске қосу жоспарланып отыр. Бірақ бұл жеткіліксіз. Мемлекет басшысы сол үшін АЭС тақырыбына қайта оралды. Қасым-Жомарт Тоқаев: «Қазақстанның түпкі мақсаты – қуат көздерін өзгерту емес. Бұл – ең алдымен еліміздің энергия жүйесінің нақты мүмкіндігі мен мемлекетіміздің ұзақмерзімді мүдделеріне негізделген тұрақты даму жолы. Қазақстанның сапалы көмір қоры орасан. Сондықтан оның табиғатты ластамайтынына кепілдік беретін озық технологияларды қолдана отырып, көмір энергетикасын дамытуға ерекше назар аудару қажет», – деді.

Иә, жалғыз АЭС-ке арқа сүйеп отыра алмайтынымыз да түсінікті. Сондықтан энергетика саласының өзге де бағыттары қолға алынбақ. Қазір құзырлы органдар инфрақұрылымды жаңғыртуға тырысып жатыр. Мәселені реттеу үшін тариф бағасы көтерілді. Осы ретте Президент сапаға мән беру керектігін қадап айтты.

Жас ұрпақ пен тұтынушыларды энергияны үнемдеуге үйрету де маңызды. Бұл – жарықты мақсатсыз пайдаланбау, энергияны көп қажет ететін өнімдерден бас тарту, балабақшадан бастап энергия үнемдеуді үйрету және осы бағыттағы насихатты күшейтуден тұрады.

Бетті әзірлеген тілші: А. Майра РАЙЫМБЕРДИЕВА



АҢСАР МҰСАХАНОВТЫ АҢСАУ

Кең мінезді, көркем ойлы

Уай, дүние-ай! Жалған дүние-ай! Апатау, Жетісу дейтін жаннат аймақтың қалың еліне ғана емес, қазақ дейтін қабырғалы қара орман халықтың санасына соңғы ширек ғасыр ішінде қайраткер тұлға, елгезек басшы, адал, ақжүрек азамат болып бекіген, ұлтымыздың үлкенді сыйлау, кішіге үлгі болу дейтін өрісі кең, өнегелі үлгісін бойына мол дарытқан аяулы бауырымыздың қазасын естігенде қабырғам қайысты, қайғыға баттым.

Аты да Аңсар, өзі де Аңсар, өзгеше бітімді азамат еді! Қандай жерде, қандай ортада болсын, жүзінен нұр шашып, ағалап алдымыздан шығатын, әкімдігін ұмытып, атыңның басын ұстайтын, інілік ізетінен жаңылмайтын қайран бауырым-ай! Жүрегіңнің жомарттығы мен жаныңның тазалығын танытып, бойыңа жарасып, қатар қонған кісілік пен кішілігіңе көз де, көңіл де тоюшы еді.

Сен өз қатарыңның ішіндегі арғы дәуір мен бергі дәуірдің арасына құрмет пен сыйластықтың ғажайып көпірін орнықтыруға ұмтылып жүретін сиректеріміздің бірі, бірегейі болатынсың. Жол көрген, жөн білетін, елтану мен жертанудың мектебі қалыптасқан қасиетінен айналайын ұлы Сүйекең мен ұлы Жәкеңнің то пырағынан өніп-өскен кең мінезді, көркем ойлы бауырым!

Нұрлан ОРАЗАЛИН,
ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты.



Қара жердің койнында кімдер жатқан жоқ дейсіз?! Және де кімдер жатпас дейсіз?! «Торқадай жамылып ап топырағын, Жатармын өз жерімде бір төмпешік», – деп ақын Қасым Аманжолов айтқанындай, мына бір төмпешік болып жатқан Аңсардың... Иә, кәдімгі Аңсар Тұрсынханұлы Мұсахановтың кабірі.

31 шілде (1966) туған күні! 2025 жылдың 19 ақпаны – дүниеден қайтқан күні! Алпысына жетпей кетті. Көркем мінездінің келістісі еді. Арлы еді. Қашан болсын арды ойлайтын Аңсар азаматтың аузынан түспейтін «әйтеуір ұят болмасыншы» деп айтып отыратын бір ауыз сөзі болушы еді.

Аңсардың әкесі Тұрсынхан Жортақұлының да кемелділігі бір басқа. Тұлғасының өзіне көз тояр Тұрсынхан ағамыздың да тұлға бойындағы бір ірілікті бірден аңдар едіңіз. Бекзат болмысты Тұрағамыз да жоғары білімді маман ретінде өз кезінде түрлі шаруашылықтарда абыройлы қызметтер атқарды. Ал, әлі де болса өзінің жүріс-тұрысынан да, сөйлеген сөзінен де, мінезінен де әлдебір аристократтық, былайша айтқанда ақсүйектік қасиет бірден байқалар Аңсардың анасы Клара Баймұхамбетқызы ұзақ жылдар бойы ұстаздық еткен жан еді. Қазір сол ел анасының кабірі ұлы Аңсармен қатар жатыр....

2011 жылдың 13 сәуірінде Аңсар Мұсаханов Алматы облысының әкімі болып тағайындалып, үлкен бір сенім жүгін арқалады. Одан кейін Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаты болып сайланды. Талай-талай азаматтарды білдік, талай-талай азаматтармен бірге жүрдік. Әрқайсысы – бір төбе! Адамдарды жақындастыра да білер, кісі сыйлауды да үйрете білер адамгершілік асыл қасиетімен сол адамдықтың тағы бір асқар биігіне көтерілгендердің бірі де, бірегейі де, көркем мінездінің келістісі де – Аңсар Мұсаханов еді жарықтық!

Алпысына да жете алмай кеткен арыс ғұмыр! Көкейден әлдебір өкініш кетпейді, әлдебір сағыныш кетпейді! Не айтайын, жатқан жерін жарық болсын! Ұрпағың бар ұлағатты! Солар ғұмырлы болсын!

Жабал ЕРҒАЛИЕВ,
Мемлекет және қоғам қайраткері

Достықтың куәсі – студенттік жылдар естелігі

Аңсар Мұсахановты мен студенттік жылдардан білемін. Ол кезде жаспыз, арманымыз биік, болашағымызға сеніміміз зор еді. Аңсар екеуіміз бір бөлмеде тұрдық. Сол күндердің өзі бүгінде естелік болып, жүрегімде мәңгі сақталып қалды.

Аңсар – кісіге жұғымды, жан-жағына әрдайым жылу сыйлайтын жігіт болатын. «Екеуіміз бірге бөлме алайық» дегенде қатты қуанып едім. Оның қасында жүргенде өзің де өзгеше бір сенімге бөленесің.

Бір күні Аңсар маған бір қызды көрсетті. Ол – Анар еді. Аршыған жұмыртқадай аппақ, жүзі нұрлы, дауысы нәзік қызға Аңсар сол сәттен бастап ғашық болды-ау деймін. Кейде қарасам, Анар біздің бөлмеде отырып сабаққа дайындалады. Ал Аңсар болса, беліне жейде байлап алып, едетінше әзіл-қалжыңымен бөлмені думанға айналдыратын.

Көп ұзамай, Аңсар үйлену туралы ойын айтты. «Екінші курста оқып жүрсек те, ауылға барып рұқсат сұрайық», – деді. Сөйтіп, сенбі-жексенбі сайын Ақшидің Айдарлысына жол тартатынбыз.

Аңсардың әкесі Тұрсынхан аға бізді студент кезімізде қатты қолдап жүрді. Жатақханаға кіргізбей, сыртқа шақырып алып, партия мектебінің асханасына апаратын. Ал Аңсар болса, атасы мен әжесінің қолында өскен, еркелетіп тәрбиелеген екен.

Үйлену туралы әңгіме шыққанда бәріміз сөл абыржыдық. Әсіресе, анасы Клара төтеміз қаталдау кісі еді. «Сабақ оқисыңдар ма, әйел аласыңдар ма?» – деп дүрсе қоя берді. Біз болсақ, «бір-бірін жақсы көріп қалыпты», – деп күмілжіп қоямыз. Ақыры, әкесі келісімін беріп, бірақ бір шарт қойды: «Сабақты тастайтын болсаңдар, үйге кіргізбеймін!», – деді. Сөйтіп, тойды демалыс күндері жасадық. Ол кезде біз жаспыз, жағдайымыз да шектеулі. Костюм бар, бірақ туфли жоқ. Қиындықпен болса да, туфли тауып алдым. Үшеуіміз – Аңсар, Анар және мен – қол ұстасып автобуспен Айдарлыға тарттық. Қыс, қара суық, Тоғыз сағат жол жүріп, өйтеуір жеттік. Сол той әлі күнге дейін көз алдымда. Қарапайым, бірақ көңілді, жүрекке ыстық сәт еді. Міне, осылайша Аңсар мен Анар отау құрды. Кейін балалар дүниеге келді.

Аңсар студент кезден өзгеше еді. Босқа қыдырмайтын, уақытын сабаққа арнайтын. Хоббиі футбол болатын. Сабақтан қалмайтын, жауапкершілігі зор еді. Балалары дүниеге келгенде де, сабақтан қол үзбей, барлығын қатар алып жүрді. Оның әкесі Тұрсынхан аға ұлындай емес, інісіндей қалжыңдасып отыратын. Аңсар да әке-шешесіне жақын болып, әрқашан құрмет көрсетіп жүрді. Аңсардың достыққа беріктігіне талай рет куә болдым. Бір жолы Көкшетаудың қызымен таныстым. Соған бармақ болып жүргенде, Аңсар: «Досымды жалғыз жібермеймін!», – деп бірге сапар шекті. Осындай қасиетімен ол бізге ғана емес, баршаға қадірлі болды. Мен үшін Аңсар – дос ғана емес, бауыр. Оның адалдығы, қарапайымдылығы, отбасына деген қамқорлығы мен достыққа деген берік көзқарасы – шын мәнінде үлгі. Бүгінде сол күндерді еске алғанда, жүрегім жылып сала береді.

Аңсар Мұсаханов – тек елге еңбегі сіңген қайраткер ғана емес, нағыз азамат, адал дос, асыл жар, ардақты әке болып өткен жан. Үйленгенде әйелімді Аңсар мен Анардың үйіне таныстыруға апардым. Кешкі мезгіл еді. Үйге келсек, Аңсар үйде жоқ екен. «Аңсар қайда?», – деп едім, «Отағасынан қашан келесің деп сұрамаймын ғой», – деді. Орысша өскен Анар қазақы, тәрбиелі келін болғанына сол кезде қатты сүйсініп едім. Одан бері қаншама уақыт өтсе де сол қазақы қалыбынан, тәрбиесінен айныған емес.

Тілеулі ӘЛДИБЕКОВ,
курстас досы.

Қайран, Аңсар!

Қызмет таныстырған ардақты азамат, ілтипатты іні, байыпты басшы Аңсар Тұрсынханұлы Мұсахановты Жамбыл және Қарасай аудандарында әкім болып жүрген кезінен тани бастадым. Ең әуелі оның сирек кездесетін есіміне назар аудардым. Аңсар. Бір әулеттің сәбиге зар болып жүргенде дүниеге келген перзенті ғой деп топшыладым. Кейіннен бұл аттың дінге де қатысы бар екенін білдім. Мұхаммед пайғамбарымыз ислам дінін таратқан кезде оны алғаш қолдап, қуаттаған адамдарды Аңсарлар деп атаған екен. Қалай болғанда да жақсылыққа, адамға деген ерекше ілтипатқа не Аңсарға бұл есім жарасып тұратын.

Барша жұртқа жылы көзбен қарайтын ұзын бойлы, кең кеуделі Аңсармен алғашқы кездескен сәттен бастап әңгімеміз жарасып кетті. Менің қаузайтыным туған тілдің мәселесі болғандықтан қос ауданда әкім болып тұрған кезінде тіліміздің қолданыс аясын кеңейтуге көп көмегін тигізді. Әсіресе іс қағаздарын мемлекеттік тілге көшіру, аралас мектептердің санын азайту сияқты мәселелерге жете мән берді. Ең бастысы, әкімнің деп сіресіп отырған жоқ, сөйлесіп, пікірлесіп, тілдегі түйінді түйткілдерді жоюға тікелей атсалысты.

– Ана тілімізді ардақтамасaq, несіне атқа мініп, қоқиланып азамат болып жүрміз, – деді сөзінің төкетерінде ол.

Кейіннен мен Астанаға Төтенше жағдайлар министрлігіне Басқарма бастығы болып қызметке ауыстым. Аңсар Тұрсынханұлы Алматы облысының әкімі болып тағайындалды. Кейде телефонмен сөйлесіп, кейде түрлі жиналыстарда кездесіп қалып әңгімелесіп жүрдік. Сол баяғы қалпы, сол Аңсар, қызмет оны еш өзгерте алған жоқ. Бір жылдары облыстағы ақпарат құралдарын басқаратын медиахолдингке, бірде ішкі саясатқа басшы болып келуімді өтінді. Бес жыл бойы қызмет атқарып жүрген жылы орнымды суытқым келмей, тізгін тарттым. «Ер кезегі үшке дейін» деген емес пе, өзі хабарласып, облыс әкімінің кеңесшілігіне шақырды. Осы жолы бас тартуды жөн деп таппадым. Аз да болса көмегімді тигізгім келді. «Ат айналып, қазығын табады, Ахмет айналып, Жетісудан рухани азығын табады» деп қалжыңдадым мені таныстырған жиында. Сөйтіп, облыс әкімінің әлеуметтік-рухани салаға кеңесшілік қызметіне қызу кірісіп кеттім. Бұрын облыс әкімдігінің үш бірдей бөлімін басқарған маған мұндағы шоғырланған мәселелер айнадағыдай көрініп тұр еді. Басшымен ақылдасып, идеология саласы бойынша байыпты бағдарлама жасадық. Амал не, мен келгеннен кейін небәрі үш айдан соң Аңсар Парламенттің Сенатына депутат болып сайланды. Сәттілік тілеп, біз Талдықорғанда қала бердік. Алайда хабар үзбей, тонның ішкі бауындай ағалы-іні болып, алыстан сыйласып, хабарласып тұрдық.

Бірде Астанаға қонаққа шақырды. Үйде өзінің курстастары Ырғыз ауданының әкімі Әділгерей Әуелбаев пенен Абай ауданының кәсіпкері Сәкен Болысов бар екен. Достарының көзінше: «Ахмет ағадан ұят болды, өзім қоймай шақырып, жұртта қалдырып кеткенді болып жүрмін, күзде бір жақсы үй берілетін еді, содан керемет кең пәтер бермекке ниеттеніп едім, болмай қалды» деп, айыпты болғандай иығыма шапан жапты. Осы бір оқиғаның өзі Аңсардың адамгершілігінің каншалықты биік екенін көрсетпей ме? Ақтамберді жырау айтқандай: «Арғымақ атқа мінсе де, артқы топтан адаспаған» азаматтың арлы кейпін танытпай ма? Қайран, Аңсар, жалғыз маған емес, барлық азаматтарға осындай ақ пейілділік білдіруші еді. Жүрегі кең де нұрлы, көңілі көл-көсір еді. Жаратылысынан жан баласын жатырқамайтын жомарт мінезді ол айналасындағыларға тек жақсылық жасауға тырысатын. Асқарлы алпысына жетпесе де, адал жар, ақылман әке, Алатаудай ала болып үлгерді. Оның жаз дидарындай күліп тұратын нұрлы келбеті менің көңілімде берік қоныстанып қалды. Жаны жұмақ та, рухы биікте болсын!

Қайран Аңсар, өзгеден ерек еді, Жүрісі де, күлісі бөлек еді. Жан біткенді аңқылдап қарсы алатын, Бәрімізге бір Аңсар керек еді! Керек еді бір Аңсар керек еді, Тағдыр қашан тарланып елеп еді? Тамырына неге дерт дарытты екен, Келеңкесін кең жайған терек еді! Қайран інім, көңілі таң сәрі еді, Елінің амандығын аңсап еді. Көзден кетіп, көңілден кетпейтұғын, Бар қазақтың қимайтын Аңсары еді!

Ахмет КЕНДІРБЕКҰЛЫ,
Алматы облысының Құрметті азаматы.



Отбасы мен тағдыр байланысы

Біздің ата-аналарымыз – ағайындылар. Менің атам – Оразтай Қиқымның екінші ұлы. Қиқымның төрт ұлы болды: Ораз, Оразтай, Оразалы, Мүсірәлі. Екі қызы – Бану мен Меруана. Біз тарихтың қиын кезеңінде, Кеңес заманында «Халық жауының» ұрпағы болып, қудаланып, жақ-жаққа тарап кеттік.

Біздің әулетіміздің әр мүшесінің тағдыры да қиын болды. Оразтай атам Текелі комбинатын ашып, елге қызмет етті. Бірақ тұтқындалды, ал інісі Оразалыны да ұстап әкеткен. 1938 жылы 28 ақпанда Оразалыны «Жаңалықта» деп жариялады, ал екі күннен кейін, 2 наурызда Оразды ату жазасына кеседі. Мүсірәліге – 10 жыл, ал Оразтайға – алты жыл берілді. Сол кезеңде біздің әулетіміздің өмірі талай рет сынға түсті.

Біздің шежіремізде Аңсар Мұсахановтың әкесі Тұрсынхан мен атасы Мұсаханның байланысы ерекше. Мұсахан ата Қозыбайдан тарайды, ал біз Қиқымның ұрпақтарымыз. Осылайша, Аңсар мен біздің әулетіміз рулас, яғни Жандосовтың інісіндей туыс екендігі тағдырмен бекіген.

1958 жылы біз Жандосовқа қайта жинала бастадық. Мұсахан ақсақалды іздеп, Қырғызстаннан тауып әкелді. Ол бізге үй беріп, Жандосовқа орналастырды. Сол жерде Айдарлыға көшіп, Мұсахан атаның қолында Тұрсынхан мен Клара тәтем үйленді. Аңсар

сол отбасының сүйегінде өсті, дәстүр мен тәрбие бойына сіңді. Кейін сол Аңсардан туған Алмас та Мұсахан ақсақалдың қолында өсіп, сол дәстүрге бағынды.

Анам он құрсақ көтеріпті, алғашқы төрт баламыз шетінеп кеткен соң бесінші ұл дүниеге келгенде арнайы ырым жасап, атын Сатыбалды қойды. Содан кейін мен өмірге келдім. Аңсар мені он жасында бауыр ретінде емес, тең қызметтес, мықты маман ретін де көрді. Біз бірге қызмет етіп, халыққа адал болуды үйрендік.

Аңсар – халықтың адамы, бауырмал, бастамашыл. Ол әрқашан идеяны бағалап, іске асыруды қолдайтын. Серік Үмбетовпен бірге әкімдік міндетін атқарғанда, халыққа жақын болуды, іс-әрекеттердің халыққа пайдасын ойлауды әрдайым ескеретін.

Оның бауырмалдығы мен туыстарға деген қамқорлығы ерекше еді. Бізбен үнемі байланыста болып, хабарласпағанымызды сезсе, өзі қоңырау шалып, «неге хабарласпайсың?», – деп сұрайтын. Отбасында да өнегелі азамат болды, балаларға қамқор, әрбір туысының халін сұрап жүретін.

Аңсардың өмірі – тағдырдың сыны мен отбасы дәстүрінің үйлесімін көрсеткен үлгі. Біз үшін оның барлығы тек ағайын ғана емес, өмірлік жолдас, нағыз бауыр, халыққа адал қызметкер ретінде мәңгі есте қалады.

Сәтжан ҚИҚЫМОВ,
ағасы



ҚОРАДАҒЫ МАЛҒА ҚЫРАҒЫЛЫҚ ҚАЖЕТ

Жамбыл ауданы – ежелден төрт түлігін түлетіп, нәпакасын мал шаруашылығынан тауып отырған аграрлы аймақ. Тұрғындардың басым бөлігі мал өсірумен айналысып, сол арқылы отбасылық тұрмысын түзеп, ел экономикасына үлес қосып келеді. Дегенмен, соңғы жылдары ел ішіндегі ең өзекті мәселелердің бірі – мал ұрлығы болып отыр.

Жайылым жердің аздығынан шаруалар көбіне малын тау мен тоғай арасына өргізеді. Мұндайда бақылаусыз жүрген малды ұрлау фактілері жиілеп, тұрғындардың мүлкіне, еңбегіне қол сұғушылардың әрекеті жиі тіркелуде. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев өз Жолдауларында азаматтардың конституциялық құқықтарын қорғау және меншік қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында мал ұрлығына қатысты жазаны қатаңдатуды тапсырған болатын.

Бүгінде Жамбыл аудандық полиция бөлімінің бастығы, полиция подполковнигі Б.Қапасовтың мәліметінше, ағымдағы жылдың он айында аудан аумағында жалпы қылмыс саны өткен жылмен салыстырғанда 9,7%-ға азайған (803-тен 725-ке дейін). Бұл – құқық қорғау органдары мен жергілікті биліктің бірлескен жұмысының нәтижесі. Соның ішінде мал ұрлығы да біршама төмендеген. Өткен жылмен салыстырғанда тіркелген мал ұрлығы фактілері 17,6%-ға азайып, 51-ден 42 жағдайға түскен. Аталған қылмыстардың ашылу көрсеткіші 0,6%-ға жақсарған.

Дегенмен, мәселенің түбегейлі шешімі әлі табыла қойған жоқ. Әсіресе, ауылдан шалғай жайылымдар мен түнгі уақытта мал ұрлығы жиі тіркеледі екен. Полиция дерегінше, жыл басынан бері 19 ұрлық күндіз, 10 дерек ешкі мезгілде (17:00–22:00 аралығында), ал 12 дерек түнгі уақытта (22:00–06:00) жасалған. Аудан бойынша мал ұрлығының ең көп тіркелген аймақтары:

- Жоғарғы аймақ – 16 факт;
- Тас жол бойы – 11 факт;
- Ұзынағаш ауылы – 7 факт;
- Шалғай ауылдар – 6 факт;
- Мыңбаев ауылдық округі – 2 факт;
- Ал Қарғалы ауылдық округінде бірде-бір мал ұрлығы тіркелмеген.



- Қол сұғу нысаны бойынша:
- 21 дерек ұсақ малға (778 бас қой мен ешкі),
 - 21 дерек ірі қара мен жылқыға (41 сиыр, 212 жылқы) қатысты.

Мал ұрлығынан аудан тұрғындарына келтірілген жалпы материалдық шығын 180 миллион теңгеден асып отыр. Оның ішінде ұсақ малдан келген шығын – 56,8 млн теңге, ірі қарадан – 22,9 млн теңге, жылқыдан – 100,3 млн теңге.

Талдау нәтижелері көрсеткендей, ұрланған малдардың басым бөлігі – иелері қараусыз жіберген жайылымдардан жоғалған төрт түлік. Биыл тіркелген 42 ұрлықтың 31 дерегі ашық жайылымнан, 9 дерегі қорадан, ал 2 дерек Ұзынағаш ауылындағы «Аманат» мал базарында тіркелген. Бұл жағдайдың туындауына кейде мал иелерінің немқұрайлығы, малдың таңбаланбауы және есепке алынбауы себеп болып отыр.

Құқық қорғау органдары мен жергілікті билік өкілдері мал ұрлығының алдын алу бағытында жүйелі шаралар атқаруда. Аудан бойынша жыл басынан бері «Мал ұрлығы» атты үш жедел-профилактикалық іс-шара өткізілген. Мал жаю ережесін бұзған 224 адамға ҚР ӘҚБтК-нің 408-бабы бойынша әкімшілік хаттама толтырылып, айыппұл салынған. Сондай-ақ ветеринария саласындағы заңбұзушылықтар үшін 41 адам әкімшілік жауапкершілікке тартылып, 1,6 миллион теңгеден астам айыппұл өндірілген.

Бүгінде аудандық әкімдік пен ауылдық округ әкімшіліктері мал ұрлығының жолын кесу мақсатында бірқатар жаңа тетіктерді енгізіп

отыр. Қазіргі таңда 24 ауылдық округпен меморандум жасалып, белгісіз иесі бар немесе құжаты жоқ ауыл шаруашылығы жануарларын уақытша ұстау орындары бекітілді. Сондай-ақ ауыл әкімі – бақташы – мал иесі арасында ұшжақты келісім-шарттар жасалып, мал бағу тәртібі, уақыты және төлем мөлшері нақты белгіленді. Қазіргі таңда аудан бойынша мұндай 75 келісім-шарт күшіне енген. Бұған қоса, елді мекендерге бейнебақылау камераларын орнату, малдарды таңбалау және сәйкестендіру, мал базарларында құжатсыз сауда жасауға тыйым салу сияқты шаралар жүзеге асырылып келеді. Ауылдық округтерде мал санағы комиссиялары құрылып, тоқсан сайын ауыл тұрғындарының қора-қопсыларын аралап, төрт түліктің нақты санын анықтау және бірдейлендіру жұмыстары жүргізілуде.

Мал ұрлығы – тек мүліктік емес, әлеуметтік сипаттағы қылмыс. Оның алдын алу – тек полицияның ғана емес, бүкіл ауыл халқының ортақ міндеті. Жергілікті тұрғындар да сақтық шараларын күшейтіп, малдарын таңбалау, бақташылармен келісім жасау және бейберекет жайылымға жібермеу арқылы өз еңбегін қорғауға тиіс. Құқық қорғау органдары мен жергілікті биліктің тығыз өзара іс-қимылы нәтижесінде аудандағы мал ұрлығының деңгейі біртіндеп төмендеп келеді. Алайда бұл бағыттағы жұмыстар әлі де жалғасады.



Одағай пікір ой салар

Қайыр сұрау – кәсіп емес!

Қоғам болғаннан кейін, сол қоғамда түрлі көріністер мен мәселелер де болады. Адамзаттың бәрі бірдей емес, сондықтан да олардың наным-сенімі мен кәсібі де әртүрлі болып келеді. Бүгінде Ұзынағаш ауылында орналасқан «Абай-Жаппар» және Қарасай ауданына қарасты «Алтын орда» базарларының маңынан көпшілікке алақан жайып, қайыр сұрап отырған жандарды жиі көреміз.

Әрине, тағдырдың теперішіне тап болған, денсаулығы жоқ, халі мүшкіл адамға көмек қолын созу адамдық парыз. Ал, садақа беру сауапты іс. Алайда, балиғат жасына да толмаған өзге ұлт өкілдерінің балалары көшелерде және мешіт маңында қасиетті Құран аяттарын оқып, қайыр тілеп жүргенін күнделікті кездестіріп жүрміз.

Қазіргі таңда осындай жолмен жан бағып жүргендердің қатары елімізде артпаса, азаяр түрі байқалмайды. Бүгінде қайыршылардың бірі мұқтаждықтан алақан жайса, енді бірі ащы суға жетер тиын-тебен жинағанша асығады. Ал үшінші бір топ – қайыршылықты кәсіп көзіне айналдырғандар. Дегенмен алақан жайып, нан тауып жеп жүрген мұқтаж жандарды қаралауға қақымыз жоқ.

Жалпы, қазақы қоғамға жат болған бұл құбылыс бізге қайдан келді? Осы мәселенің оттайлы шешімін қалай табуға болатындығын ойланған жөн. Хакім Абай «Есектің артын жусаң да, мал тап» демеді ме? Ал аяқ-қолы сау бола тұра өзгелерге алақан жаюды әдетке айналдырғандар бұл сөзді неге ескермей жүр? Әрине, мүмкіндігі шектеулі жандардың қайырымды адамдардың қолына қарағаннан өзге лажы жоқ. Бірақ құлағы естісе де керен боп, көзі көрсе де, соқыр боп жүрген жалған «мүгедектердің» қайыр сұрап жүргенін қайтеміз? Өз күшімен емес, мүсәпірлік ісімен күнін көргендер күн өткен сайын көбейіп барады.

Психолог мамандардың айтуынша, қайыршылық дертпен тең. Яғни, бұл – психологиялық ауру. Қайыршылыққа мойын бұрған адамды бұрынғы ортасына қайтару қиынға соғады. Қоғамның нағыз дерті – осы. Не десек те, бұл қоғамның күрмеуі күрделі мәселесінің біріне айналып тұрғаны анық. Жалпы, садақа – сұралатын емес, берілетін дүние. Ал қайыр сұрау сығандар үшін ата-дәстүр, қазақ үшін әлсіздіктің нағыз көрінісі іспетті.

Бүгінгі күні қайыршысыз қоғамды көзге елестетудің өзі мүмкін еместей көрінеді. Бірақ қайыршылар санын азайту – қоғамның міндеті. Сондықтан, қайыршыларды тиын-тебенмен қуантпай, олардың арасындағы еңбекке бейімі барларына жұмыс тауып беріп, ең болмағанда, қоғамдық жұмысқа тарту жағын ойластырған жөн сияқты.



Асыл дінімізде де мұсылман баласының төкен, тері мен жасаған амалына қарай Жаратушы Жаппар Иеміз ризық-несібе береді делінген.

Бұл туралы Алла Тағала Құран-Кәрімде: «Алла құлдарынан кімді қаласа, несібесін кеңітеді де тарылтады. Күдіксіз Алла әр нәрсені толық біледі» (Ғанкабут сүресі,62 аят) деп бұйырады.

Осы мәселе жөнінде пікірін білмек болып Жамбыл аудандық орталық «Шынасыл» мешітінің бас имамы Бакыт Абдиисламұлына хабарласқанымызда, ол: «Әрине, Ислам адам баласына еңбек етіп, адал табыс табуға үндейді. Пайғамбарымыз (Оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) Абдулла бин Аббасқа (Оған Алла разы болсын): «...Сұрар болсаң тек Алладан сұра. Жәрдем қаласаң, тек Алладан жәрдем тіле»,– деп өсиет еткен, Ал, қайыршылықпен айналысудың жамандығы жайлы Әбу Һурайра (Оған Алла разы болсын): «Кімде-кім байып кету үшін адамдардан қайыр тілейтін болса, оның сұрағаны – оттың шоғы. Қаласа аз алсын, қаласа көп етіп алсын», – деген хадисті риуаят еткен. Қайыр тілеуді кәсіп ету адамды абыройдан айырады. Бұл жөнінде Ибн Омар (Оған Алла разы болсын): «Сендердің бірін Алла Тағала құзырына барғанға дейін қайыр тілеуін тоқтатпаса, оның бетінде бір кесек еті қалмайды», – деп ескерткен.

Хадис негізінде, тек үш жағдайда ғана қайыр тілеуге болады.

1. Су тасқыны, өрт, құрғақшылық және т.б. табиғи апаттар салдарынан мал-дүниесінен айырылған адам;
2. Сіңірі шыққан кедей. Жокшылыққа тап болғаны көрші-қолаңына белгілі адам;
3. Адамдардың арасын татуластыру үшін берілетін мал-мүлікті тасушы. Пайғамбарымыз Әбу Бишр Қабиса бин Мұхарикқа: «Қайыр сұрау тек үш адамға рұқсат. Бітімге берілетін дүние-мүлікті тасымалдаушы кісіге, мал-дүниесіне апат келген кісі жағдайын түзегенше және жокшылыққа тап болған кісі жағдайын

түзегенше, оның қауымынан үш кісі: пәленше жоқшылыққа тап болды деп айтса. Ей, Қабиса! Бұдан басқаларға қайыр сұрау – харам. Бұлай мал тапқан адам – харам жеуші!»,– деген.

Жалпы, қайыр сұрағанда да Құдайдың күдіретті сөзін саудаға салмаған жөн. Қайыр сұрайтындар үшін қасиетті Құран сөзі кәсіптің көзі болмауы керек. Адамзат баласы кемел сана мен тіршілікке икемді қабілет иесі болғандықтан талап қып, еңбек етуі қажет. Тіршілік етуге қабілет-қарымы бола-тұра шарасыздық танытып, жарлының күйіне түсу – ар көтермейтін сын.

XX ғасыр – ғылыми технологияның дамыған дәуірі. Бұл дәуірде жұмырбасты әрбір пенде заманға сай кәсіп иесі болумен дәуір тудырған бәсекеге лайықты азамат бола алады. Осы бәсеке алаңында мұсылман баласына өз саласының майталманы болумен қатар адал әрі қагілез бола білуі керек. Өйткені, масылдық – ислам діні құптамаған іс. Сол себепті, әрбір мұсылман азамат Аллаға иланып, нар-тәуекел етіп, өз табиғаты мен болмысына лайықты адал кәсіп иесі болуы шарт. Осы жолда Алла Тағала баршамызға адал әрі шынайы бола білуді жазғай!» – деді.

Шынында да дініміз адал жолмен кәсіп ете отырып, отбасын қамтамасыз етуге шақырады. Және оны ғибадаттардың бір түріне жатқызарды. Яғни, ұрлық-қарлық жасау қандай күнәлі іс болса, маңдай термен нан табу да сондай сауапты амал болып табылады.Сондай-ақ, мүмкіндік туса мұқтаж жандарға көмек қолын созу да дініміздің бір әмірі болып есептеледі. Ризық-несібесін Алладан берілетіні ақиқат. Сондықтан кедейшіліктен қорқып, қайыр сұрауды кәсіп көзіне айналдырмаған абзал. Біле білсек, тәніміздің саулығы мен асымыздың адалдығын тәнірден тілеудің өзі бір бакыт емес пе?!



Жамбыл аудандық білім бөлімінің келісімімен 2025 жылдың қараша айынан бастап Алматы облысы, Жамбыл ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлімінде 2026 оқу жылына Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігіне ведомстволық бағынысты әскери оқу орындары туралы ақпарат және үгіт-насихат жұмыстары жүргізіледі.

Мамандық қана емес, мәртебе!



Әскери білім беру жүйесі – 9 (тоғыз) әскери оқу орны. Орта білім беру құрамына Астана, Алматы, Қарағанды, Шымкент қалаларында орналасқан әскери колледждер және 3 (үш) «Жас ұлан» республикалық мектептері кіреді.

Техникалық және кәсіптік білім беру орнына – Ш.Уәлиханов атындағы Әскери колледжі. Жоғары білім деңгейі бойынша — Құрлық әскерлерінің Әскери институты, Әуе қорғаныс күштерінің Әскери институты, Радиоэлектроника және байланыс Әскери-инженерлік институты.

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2016 жылғы 22 қаңтардағы №35 бұйрығымен бекітілген «Тиісті деңгейдегі білім беру бағдарламаларын іске асыратын ҚР ҚМ ведомстволық бағынысты әскери оқу орындарына оқуға қабылдау қағидаларына» сәйкес кандидаттарды іріктеу жұмыстары басталды.

17 жас пен 21 жас аралығында жасөспірімдер ниет білдіре алады:

р/с	Әскери оқу орнының атауы	Бейінді пәндер
1	Құрлық әскерлерінің Әскери институты Военный институт Сухопутных войск	Математика, физика, география, биология
2	Әуе қорғанысы күштерінің Әскери институты Военный институт Сил Воздушной обороны	Математика, физика, биология, химия (медициналық мамандықтарға)
3	Радиоэлектроника және байланыс Әскери – инженерлік институты Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи	Математика, физика
4	Шетелдік жоғары оқу орындары Зарубежные ВУЗы	Биология, химия (әскери медициналық мамандық), Шығармашылық емтихан (музыка мамандығына); Шет тілі (аударма ісіне).

Әскери оқу орнын бітірген кандидаттарға мемлекет тарапынан мансаптық өсу мүмкіндіктері қарастырылған:

- 1) Республикада және шетелде тегін оқу;
- 2) Оқуды аяқтағаннан кейін жоғары және техникалық әскери білім және әскери атақ алу – офицер немесе кәсіби сержант;
- 3) Білім алғаннан кейін кепілді жұмысқа орналасу;
- 4) Белгіленген айлық жалақы;
- 5) Қорғаныс министрлігі есебінен тұрғын үймен қамтамасыз ету, төмен пайызбен ипотекаға қол жеткізу;
- 6) Өңірге қарамастан жекеменшікке тұрғын үй сатып алуға біржолғы төлем;
- 7) Тұрғын үй жалдағаны үшін ай сайын берілетін өтемақы төлемдері;
- 8) Балабақшаға кезектен тыс орындар;
- 9) ҚР жоғары азаматтық оқу орындарына оқуға жұмсалған шығынның (оқу құны) 50 (елу) пайызы мөлшерінде ақылы негізде өтеу;
- 10) Ерте зейнетке шығу.

ҚР ҚМ жоғары оқу орындарына кандидаттарды алдын ала іріктеу кезінде сыбайлас жемқорлыққа жағдай туғызатын құқық бұзушылыққа жол берілмейді.

Осы орайда, 11-сыныпты бітіруші түлектер қазірден бастап Ұлттық бірыңғай тест тапсыру пәнін таңдау барысында қателік жасамасаңыздар екен!

Қосымша ақпаратты Алматы облысы, Жамбыл ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлімінен біле аласыздар.

Байланыс телефоны: **8 708 412 54 28.**

Алтынқұл ҚОҒАБАЙҚЫЗЫ,

Жамбыл ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлімінің қызметкері.



QR-ды сканерлеп, саулнамаға өт:

"АУДАНДА ЖАСТАРҒА ТАҒЫ
НЕ ҚАЖЕТ?"

Туған жерге
біліміңмен қызмет ет!

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің бұйрығына сәйкес 2023 жылғы 1 сәуірден бастап «Дипломмен ауылға» жобасының сенімді агенті болып Отбасы банк тағайындалды.

Жоба тұрғын үй сатып алуға немесе салуға кредит беруді және көтерме жәрдемақы төлеуді көздейді.

Енді азаматтардың уақытын үнемдеу және оларға осы мемлекеттік қолдауды алу процесін жеделдету үшін «Дипломмен ауылға» жобасы цифрлық форматқа ауыстырылды. Қазақстандықтардан жаңа өтінімдер otbasybank.kz жылжымайтын мүлік порталында онлайн режимде қабылданатын болады.

«Дипломмен ауылға» жобасына қатысуға өтінім беру үшін қатысушы otbasybank.kz порталында тіркелуі және ЭЦҚ көмегімен өтінімге қол қоюы қажет.

Бағдарламаға ауылдық жерлерге енді ғана келген немесе бұрыннан тұрып жатқан және онда бірқатар кәсіптер бойынша жұмыс істейтін кез келген жастағы қазақстандықтар қатыса алады. Бұл денсаулық сақтау, білім беру, әлеуметтік қамсыздандыру, мәдениет, спорт, агроөнеркәсіптік кешен мамандары, ауылдық округтер әкімдері аппараттарының мемлекеттік қызметшілері (әкімдер мен әкімдердің орынбасарларын қоспағанда).

Аудандық әкімдіктер мен облыстық маңызы бар қалалардың әкімдіктері жыл сайын өз елді мекенінде жоғарыда аталған мамандықтар бойынша талап етілетін қызметкерлердің тізбесін қалыптастыратынын атап өткен маңызды. Дәл осы тізім аясында жеңілдетілген кредиттер беріледі.

Қарыздың ең жоғары сомасы 1500 АЕК-ке дейін, кредит бойынша мөлшерлеме 0,01%-ға тең (ЖТСМ – жылдық 0,01%-дан басталады)

Қарыз маман жұмыс істейтін елді мекенде тұрғын үй сатып алуға немесе салуға беріледі. Кредиттің ең көп мерзімі – 15 жыл. Негізгі талап – жобаға қатысушы ауылдық жерде мамандығы бойынша 3 жыл жұмыс істеуі керек.

Енді «Дипломмен ауылға» жобасы шеңберіндегі қарыздарға Отбасы банкте қызмет көрсетіледі. Сондықтан кредиттері бар қазақстандық азаматтар банктің клиенттері болуы тиіс. Бұл төлемдерді уақтылы өтеу үшін және болашақта мерзімді өткізіп алмау немесе өсімпұл есептелмеу үшін жасалатын шара.

Банктің клиенттері бола отырып, олар кредит талаптарын өзгеріспен оны төлеуді жалғастырады.

Банктің клиенті болудың мынадай бірнеше тәсілі бар:
- Otbasy bank мобильді қолданбасын жүктеп, оның көмегімен ағымдағы шотты және депозитті ашу;
- ұялы телефоннан 300 нөміріне тегін қоңырау шалу;
- жақын жердегі банк бөлімшесіне немесе кеңес беру орталығына хабарласу.

«Дипломмен ауылға» жобасы шеңберінде қазақстандықтар 100 АЕК мөлшерінде көтерме жәрдемақы алуға үміткер бола алады. Мемлекеттік қолдаудың бұл түріне де otbasybank.kz платформасы арқылы өтініш бере алады.

Жәрдемақы мен бюджеттік кредит алуға өтінішті бір мезгілде беруге болады.

Қоғамдық тыңдау

«Күрті» ЖШС «Қызылқайнар» кен орнында гранит өндіру мекемесіне арналған «Рұқсат етілген шығарындылар нормативі» жобасы бойынша жария талқылау арқылы қоғамдық тыңдаулар өткізетінін хабарлайды.

Нысанның (участок) географиялық координаталары – 43.812236, 76.096668, әсер ету аумағының географиялық координаталары - 43.605012, 76.306152.

Белгіленіп отырған қызметтің бастамашысы: «Күрті» ЖШС (БСН 970640002444, Алматы облысы, Жамбыл ауданы, Қазыбек бек ст., Ш.Уәлиханов көшесі №3 үй, тел. +7 700 777 7371).

Экологиялық құжаттаманы әзірлеуші: «Фирма «ПориКом» ЖШС (Алматы қаласы, 1 ы/а, № 66 «Б» үй, т.е.б 3а, 5 кенсе, тел. +7 701 722 7034).

Жоба бойынша құжаттама ақпараттық жүйеде сілтеме бойынша: <https://hearings.ndbecology.gov.kz/Public/Pub-Hearings/Edit/29715#tabMembers>, сонымен қатар Алматы облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасының сайтында сілтеме бойынша: <https://www.gov.kz/memleket/entities/almobl-tabigat> орналасқан. Ескертулер мен ұсыныстар ndbecology.gov.kz сайтында, ЖАО priroda_alm@bk.ru электрондық поштасы бойынша қабылданады.

Қоғамдық тыңдаулар 2025 жылы 19 желтоқсан күні сағат 11:00-де Алматы облысы, Жамбыл ауданы, Теміржол а/о, Қазыбек бек ст., Алтынсарин көшесі № 7 «А» үй, әкімшілік аумағында өтеді.

ZOOM платформасындағы видеоконференцияға сілтеме: <https://us05web.zoom.us/j/89354732248?pwd=tkbFSq9QMD2cYUgYbOd7inOQoRbBB1>

Конференция индентификаторы: 893 5473 2248, кіру коды: 2YPPYz.

Общественные слушания

ТОО «Курты» сообщает о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по проекту «Норматив допустимых выбросов» для предприятия добычи гранита на месторождении «Қызылқайнар».

Географические координаты объекта (участок) – 43.812236, 76.096668; территория воздействия – 43.605012, 76.306152.

Инициатор деятельности: ТОО «Курты» (БИН 970640002444, Алматинская область, Жамбылский район, ст. Казыбек бек, ул. Ш. Уалиханова, дом 3, тел. +7 700 777 7371).

Разработчик проектной документации: ТОО «Фирма «ПориКом» (г. Алматы, мкр. 1, дом 66 Б, н.п.3а, офис 5, тел. +7 701 722 7234).

Документация по проекту размещена в информационной системе по ссылке: <https://hearings.ndbecology.gov.kz/Public/PubHearings/Edit/29715#tabMembers>, а также на сайте Управления природных ресурсов и регулирования природопользования Алматинской области по ссылке: <https://www.gov.kz/memleket/entities/almobl-tabigat>. Замечания и предложения принимаются на сайте ndbecology.gov.kz, а также по эл. почте МИО priroda_alm@bk.ru.

Слушания состоятся 19.12.2025г. в 11:00 ч. по адресу: Алматинская область, Жамбылский район, Темиржолский с/о, ст. Казыбек бек, ул. Алтынсарина, 7 А, на территории акимата.

Сылка на видеоконференцию по платформе ZOOM: <https://us05web.zoom.us/j/89354732248?pwd=tkbFSq9QMD2cYUgYbOd7inOQoRbBB1>.

Идентификатор конференции: 893 5473 2248, код доступа: 2YPPYz.

Rayeva Dojo командасы – республикалық чемпионаттың үздіктері

2025 жылғы 1-2 қараша күндері Тараз қаласында Киокушин Будокай Карате бойынша Қазақстан Республикасының чемпионаты өтті. Бұл жарыста Алматы облысының намысын қорғаған Rayeva Dojo командасының жас спортшылары жоғары нәтиже көрсетіп, өз өңірінің және ауылдарының абыройын асқақтатты.

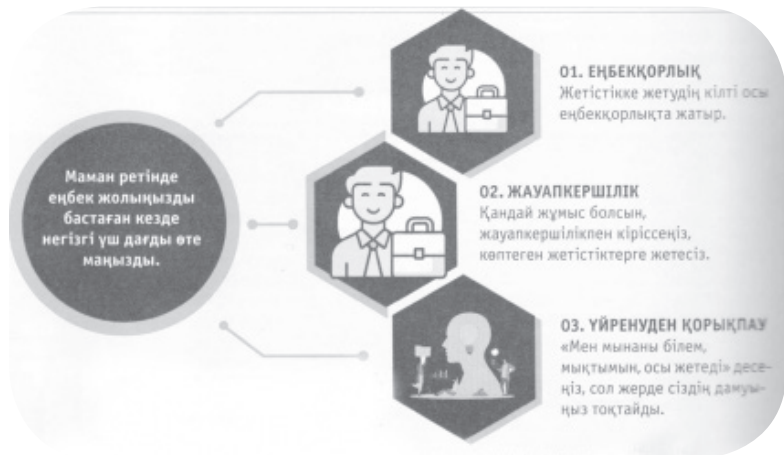
Мынбаев ауылдық округінің әкімі Темірлан Елдесұлы чемпионат жеңімпаздары мен жүлдегерлерін шын жүректен құттықтап, олардың қажырлы еңбегі мен табандылығын ерекше атап өтті. Әкім өз сөзінде ауыл жастарының спорттағы жетістігі – олардың еңбекқорлығы мен тәртіптілігінің, сондай-ақ жаттықтырушылардың кәсіби еңбегінің нәтижесі екенін айтты.

Жарыс жеңімпаздары мен жүлдегерлері:
1-орын иегерлері:
Сүлейманкүл Әлімқожа – 14 жас, 2 кю, салмақ дәрежесі 45 кг дейін
Әл-Қазақ Сара – 11 жас, 4 кю, АБС
Даулетбекова Нұрай – 12 жас, 4 кю, 35 кг дейін
Ермек Шуғыла – 14 жас, 4 кю, 45 кг дейін



Ибрагимова Гаиде – 16 жас, 1 кю, 55 кг дейін
2-орын иегері:
Серікбаева Диана – 12 жас, 3 кю, 35 кг дейін
3-орын иегерлері:
Мұрат Аруна – 11 жас, 0 кю, АБС
Сүлейменов Руслан – 9 жас, 6 кю, 30 кг дейін
Сүлейменов Сұлтан – 7 жас, 0 кю, 25 кг дейін
Мирошников Арсений – 8 жас, 0 кю, 25 кг дейін

Маңызды үш дағды



Әр саланың халықаралық деңгейдегі сертификаттары болады. Біліміңізді жетілдіріп, сол сертификаттарды иеленсеңіз, нарықта ең мықты маман болып, сұранысқа ие бола түсесіз. Кейде осы сертификаттар дипломнан да артық жүреді. Сондықтан дипломмен шектелмей, өз салаңыз бойынша осындай әлемдік деңгейде білім көкжиегін дамытып отырған дұрыс. Бұл өз салаңыздың шебер маманы болуға, сұранысқа ие, табысы мол маман болуға жол бастайды.

Маман ретінде еңбек жолыңызды бастаған кезде негізгі үш дағды өте маңызды. Ең біріншісі – еңбекқорлық. Жетістікке жетудің кілті осы еңбекқорлықта жатыр.

Екіншісі – жауапкершілік. Қандай жұмыс болсын, кіріссеңіз, жауапкершілікпен көптеген жетістіктерге жетесіз. Көп адам батылы бармай, тәуекел ете алмай тұрған іске «мен істеймін» деп кірісіп кетіп, қабілетіңізді сынап, әрекет етсеңіз, көп жағдайда сол сізді алға қарай жетелейді. Жауапкершілік қарапайым дүниелерден басталады: сабаққа немесе жұмысқа кешікпеу, тапсырылған жұмысты берілген уақытына дейін үлгеріп орындау, біреудің аманатына киянат жасамай, дұрыстап орындау, оқытушы болсаңыз – шәкірттердің алдында адал болу, барынша білгеніңізбен бөлісуге ұмтылу. Қай салада болсын, жауапкершілікті сезінген адам өзін ғана емес, қоғамды, мемлекетті дамытуға үлес қосады.

Үшінші негізгі қасиет – үйренуден қорықпау. «Мен мынаны білем, мықтымын, осы жетеді» десеңіз, сол жерде сіздің дамуыңыз тоқтайды. Сол жерде өмірден ұтыла бастайсыз. Сондықтан үнемі ізденісте болу, жалықпау керек. Тіпті жастардың алдына келсеңіз де, жасыңыз үлкен болса да, сол жастардан үйренетін дүниелер болса – үйренуден қашпау керек. Сол кезде сіз адам ретінде, тұлға ретінде дами бересіз.

Айнұр МҰРАТОВА,
«AQ JELKEN» журналынан.

Бұл жетістіктердің барлығы Rayeva Dojo командасының білікті жаттықтырушылары — Раева Ақмарал Абаевна және Сүлейманкүл Эрик Қайратович жетекшілігінің нәтижесі.

Мыңбаев ауылдық округінің жас спортшылары сабақтан тыс уақытта Жаксылық Үшкөмпіров атындағы спорт кешенінде тұрақты түрде жаттығып, өздерінің табандылығы мен спортқа деген сүйіспеншілігін дәлелдеп жүр. Бұл балалардың жетістігі – ауыл жастарының да республикалық деңгейде жоғары нәтижелерге жете алатынын көрсетеді.

Жеңімпаздарды және олардың бапкерлерін шын жүректен құттықтай отырып, алдағы уақытта да сәттілік, табыс және жаңа биіктерді бағындыруларын тілейміз.

Жұлдыз ҚАЙРАТБЕКҚЫЗЫ,
Мыңбаев ауылдық округі жастар саясатының нұсқаушысы.

Бүгінгі жас ұрпақтың жүрегін баураған, ой-өрісін кеңейтіп, қиялын самғатқан туындылардың ішінде мыналар ерекше орын алады:
«Гарри Поттер» – сиқыр мен шындықтың шебер өрілген әлемін сыйлаған Джоан Роулингтің аңызға айналған сериясы.

«Шантарам» – адам рухының мықтылығын, еркіндік пен махаббаттың шексіздігін суреттеген Грегори Дэвид Робертстің ғажайып романы.

Жастар сүйіп оқитын
ең танымал кітаптар

«Происхождение» – ғылым мен сенімнің түйіскен тұсын тереңнен қозғаған Дэн Браунның ой салатын кітабы.

«Тонкое искусство пофигизма» – өмірдің мәнін жеңіл, бірақ терең оймен жеткізген Марк Мэнсонның еңбегі.

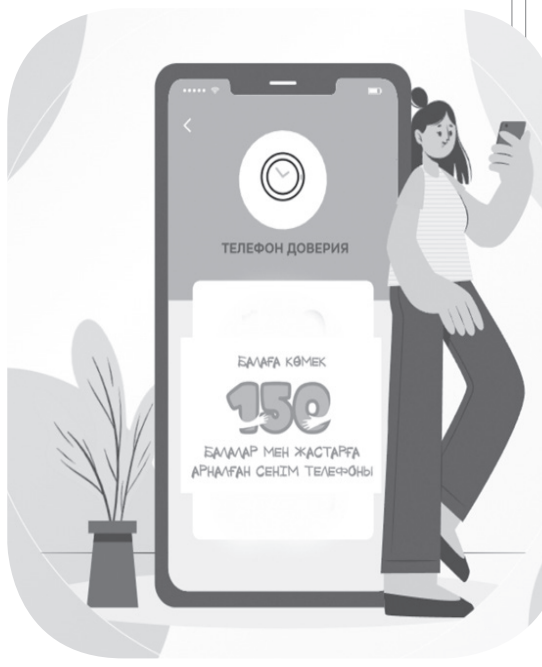
«Куринный бульон для души: 101 вдохновляющая история о сильных людях и удивительных судьбах» – өмірдің әр сәтінен үміт пен жігер сыйлайтын Эми Ньюмарктың шабытқа толы жинағы.

Қазақ қаламгерлерінің рух берер еңбектері

Туған елдің топырағынан нәр алған бұл туындылар – ұлттық болмыс пен өмірлік тәжірибенің айнасы іспетті:
«Екінші болма! Жетіске жетудің қазақша жолы» – табандылық пен еңбектің күші жайлы Куаныш Шонбайдың шабыттандырыр еңбегі.

«Мы не ругаем детей» – ата-ана мен баланың арасындағы махаббат пен түсіністікті терең суреттеген Дана Орманбаеваның кітабы.

«Бәрі де өз қолында» – өмірді өз қолымен қалыптастыруға шақыратын Серікбай Бисекеевтің өмірлік сабаққа толы туындысы.



Жамбыл аудандық Жастар ресурстық орталығы.

Қоғамдық тыңдау

«Жетісу» «Алматы құс фабрикасы» ЖШС «Қазақстан Республикасының Алматы облысында инженерлік инфрақұрылымы бар өндірістік қуаты жылына 120 мың тонна ет өнімдерін шығаратын Алматы құс фабрикасын салу. Сумен жабдықтау» жұмыс жобасы бойынша жария талқылаулар арқылы қоғамдық тыңдаулар өткізеді.

Жария талқылаулар 2025 жылы 21-ші қарашадан бастап 5 жұмыс күн ішінде бірыңғай экологиялық портал сайтында өтеді.

Жобалық құжаттама пакетімен экологиялық порталда танысуға болады: НБД СОС және т. б. <https://ndbecology.gov.kz..>

Ескертулер мен ұсыныстар 5 жұмыс күні ішінде қабылданады. Бастамашысы – «Жетісу» Алматы құс фабрикасы» ЖШС.

Нурпейс Келмағанбетов. Тел. +7 (702) 119 2939

«Хасанова Г. А.» ЖК РҚБ жобасын әзірлеуші. тел. +7 (702) 970-79-87

Жергілікті атқарушы орган – «Алматы облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ.
тел. +7 (72772) 2 32 27.

Общественные слушания

ТОО «Алматинская Птицефабрика «Жетысу» проводит общественные слушания посредством публичных обсуждений по рабочему проекту «Строительство Алматинской птицефабрики производственной мощностью 120 тысяч тонн мясопродукции в год с инженерной инфраструктурой в Алматинской области Республики Казахстан. Водоснабжение».

Публичные обсуждения состоятся с 21.11.2025 г. в течение 5 рабочих дней на сайте Единый Экологический портал.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на экологическом портале: НБД СОС и ПР <https://ndbecology.gov.kz..>

Замечания и предложения принимаются в течение 5 рабочих дней.

Инициатор – ТОО «Алматинская Птицефабрика «Жетысу».

Нурпейс Келмағанбетов. тел. +7 (702) 119 2939

Разработчик проекта РООС ИП «Хасанова Г.А.». тел. +7 (702) 970-79-87

Местный исполнительный орган – ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Алматинской области»
тел. +7 (72772) 2 32 27.



Құрмет пен алғысқа толы ғұмыр

Аудандық пошта торабының ардақты қызметкері

СҮМЕСІНОВА

Гүлмира Қапанқызын

туған күнімен және зейнеткерлік жасқа толуымен шын жүректен құттықтаймыз!

Гүлмира Қапанқызы – өз өмірін адал еңбек пен халыққа қызмет етуге арнаған, кәсібіне шынайы берілген, ел арасында сыйлы да беделді жан.

Ол пошта саласында 43 жыл бойы үздіксіз қызмет атқарып, әріптестеріне үлгі боларлық еңбекқорлығымен ерекшеленді. Қарапайым хат пен сәлемдеменің уақытында жеткізілуі – бір қарағанда күнделікті шаруа болып көрінгенімен, оның артында үлкен жауапкершілік пен адамдық ұқыптылық жатыр. Ал осы жауапкершілікті адал атқарып, аудан тұрғындарының алғысына бөленіп жүрген жан – дәл осы Гүлмира Қапанқызы.

Жұмысқа деген зор жауапкершілігі мен талапшылдығы, әріптестеріне деген ілтипаты мен қамқорлығы оны ұжым ішінде

ерекше құрметке ие етті. Ол өзінің мейірімді жүзімен, жылы сөзімен, сабырлы болмысымен әріптестеріне рухани дем беріп отыратын, бәрімен тіл табыса білетін адам. Әріптестері оның адамгершілігі мен кішіпейілділігін ерекше бағалайды.

Пошта саласының ардагері ретінде Гүлмира Қапанқызы көптеген жас мамандарға тәлімгерлік етіп, олардың еңбек жолында дұрыс бағыт сілтей білді. Әрбір жас қызметкер үшін ол кәсібиліктің, шыдамдылықтың және еңбекқорлықтың жарқын үлгісі болды. Өз ісінің шебері ретінде әр тапсырманы ұқыптылықпен орындап, пошта торабының беделін көтеруге елеулі үлес қосты.

Қызметтегі абыройлы еңбегінен бөлек, Г.Қапанқызы – отбасында да парасат пен мейірім иесі. Ол – асыл жар, ардақты ана, сүйікті әже. Бір ұл мен бір қыздың аяулы анасы, алты немеренің мейірбан әжесі. Балалары мен немерелерінің жетістігіне шаттанып, олардың әрбір қуанышына ортақтасып жүрген Гүлмира Қапанқызы – отбасылық татулық пен жылылықтың діңгегі. Оның үйі – береке мен ізгіліктің ордасы.

Қадірлі Гүлмира Қапанқызы!

Сізге зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, отбасылық амандық пен баянды бақыт тілейміз! Жаңа өмір белесі – зейнет жасыңыз қуаныш пен шаттыққа, бейбіт өмір мен жақсы жаңалықтарға толы болсын. Немерелеріңіздің күлкісі мен балаларыңыздың қуанышы әрдайым жаныңызға шаттық сыйласын. Еңбегіңіз ескеріліп, ел жадында есіміңіз сақтала берсін!

Құрметпен, «Атамекен»
редакциясының ұжымы.

Өнер мен ұстаздықтың өр тұлғасы

Ұлттық мәдениетімізді ұлықтаған өнер майталманы, белгілі дәстүрлі әнші, музыка педагогы, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, «Дарын» мемлекеттік жастар сыйлығының лауреаты

ӘБДУӘЛІ

Ақан Жылқышыбайұлын

16 қарашада атап өтетін мерейлі 50 жас туған күнімен шын жүректен құттықтаймыз!

Ақан Жылқышыбайұлы – ұлттық өнердің өрісін кеңейтіп, қазақтың дәстүрлі әнін дәріптеп, ұлы мұрамызды ұрпақ санасына сіңіру жолында тер төгіп жүрген көрнекті тұлға. Ол – сахна мен ұстаздық қызметті ұштастыра отырып, ел руханиятына өлшеусіз үлес қосқан, талай шәкірттің қанатын қатайтып, казак өнерінің биігінен көрінуіне жол ашқан ұлағатты ұстаз. Сіздің өнер жолындағы қажырлы еңбегіңіз бен кәсіби шеберлігіңіз, музыкалық мәдениетті дамытудағы жаңашыл бастамаларыңыз және мемлекеттік саясатты іске асырудағы көрегендігіңіз ел ықыласына бөленіп, ұлттық руханияттың дамуына зор серпін беріп келеді.

Көшбасшылық қабілетіңіз, бекзат болмысыңыз бен ел алдындағы абыройыңыз – көпке үлгі-өнеге. Өнер мен мәдениет саласындағы табыстарыңыз – Қазақстанның рухани байлығының ажырамас бөлігі.

«... Күрес, істің кезінде туған ұлмын, Уақытым жоқ, қартаю, алжуга да, Жайын ойлай жатармын арғы күннің Бір тоқсанды байлап ап қанжығаға. Өмірімнің жайнаған жазындамын, Қысы түгіл жеткем жоқ күзіне мен, Сөндіріллік ойым жоқ өмір шамын,

Бұл ғасырдың жеткенше жүзіне мен», – деп заманымыздың заңғар тұлғасы С.Мұқанов өзінің «Елу» деген өлеңінде жырлағандай, осы мерейлі сәтте аудандық «Атамекен» газетінің шығармашылық ұжымы өзіңізге зор денсаулық, қажымас қайрат, шаңырағыңызға шаттық, отбасыңызға бак-береке мен жұмысыңызға толағай табыс, алдағы атқарылатын игілікті істеріңізге сәттілік тілеп, ақжарма лебізін арнайды.

Ізгі тілекпен, «Атамекен» газетінің редакциясы.



Құттықтаймыз!

Құрметті

Зулфия РАХЫМБАЕВНА!

Сізді 60 жасқа толған мерейлі жасыңызбен шын жүректен құттықтаймыз!



Өмір жолыңыз бен еңбек жолыңыз – ұлағат пен парасаттың айғағы. Ұстаздық жолды ата-анаңыздан дарыған қасиет деп білсек, сол дәстүрді лайықты жалғастырып, талай шәкіртке білім мен тәрбие беріп, өмірлеріне бағыт-бағдар көрсеттіңіз.

Жылдар бойы мектеп қабырғасында қажырлы еңбек етіп, шәкірт жүрегіне нұр құя білген сіздің еңбегіңіз әріптестеріңіз бен кейінгі ұрпақ үшін үлгі. Сізбен бірге еңбек еткен әріптестеріңіз сіздің ізгі ниетіңізді, ақжарқын мінезіңізді, жауапкершілігіңіз бен талапшылдығыңызды әрқашан жоғары бағалайды.

Өміріңіздің әр күні қуаныш пен шаттыққа, баянды бақытқа толы болсын! Отбасыңыз аман, ұрпағыңыз өркендеп, шәкірттеріңіздің жетістігі сізге әрдайым қуаныш сыйлай берсін.

Бүгінгі күн – бөлектену күн, маңызды, Маңыздысы – бүгін туған жан ізгі! Алпыс мәрте Күнді айналған

жұмыр Жер,

Сізге бақыт тілеп тұрған тәрізді.

Ренжітпей үлкенді де, кішіні – Жүрегімен түсінетін кісіні. Мынау өмір жұмақ болып кетер ед, Сіздей болса бар адамның пішіні.

Ыстық ықыласпен: Еңбекшіарал орта мектебінің ұжымы.

Әр халықтың тарихында оның рухани болмысы мен мәдени дамуына терең із қалдырған, өз еңбегімен ел жадында жатталған ұлы тұлғалар болады. Сол дара есімдердің қатарында менің жүрегімнен ерекше орын алған біртуар жан – Шаяхметов Жұмаділ Шаяхметұлы. Өмір жолын білім саласына арнап, 1970 жылдан 2009 жылға дейін Жамбыл ауданының орталығындағы кәсіптік-техникалық училищеді, кейін Жамбыл атындағы кәсіптік лицейде директор қызметін атқарған қадірлі ұстаз, парасатты басшы – өткен дәуірдің шынайы тұлғасы.

ҰЛАҒАТТЫҢ ҰЛЫ ШЫРАҒЫ



Менің алғашқы еңбек жолым да дәл осы кара шаңырақтан басталды. 2008 жылы жас маман болып жұмысқа келгенімде, Жұмаділ атаның адамдық болмысы, сабырлы мінезі, әр сөзінен төгілген өнеге мен ғибрат мені бірден баурап алды. Атадан қалған ізгілік, еңбекке адалдық, білімге ұмтылу, елге қызмет ету сияқты қасиеттер оның әр ісінен көрініп тұратын. Сол алғашқы әсер, сол ұлағатты әңгімелер мен ақыл-кеңестер күні бүгінге дейін санамда жатталып қалды.

Жұмаділ Шаяхметұлы – кәсіптік білім беру саласының нағыз майталманы. Өз ісінің шебері ретінде талай жастың болашағына бағыт беріп, саналы азамат болып қалыптасуына зор үлес қосты. Кәсіптік білім жүйесін дамытудағы еңбегі, оқу орнын сапалы ұйымдастыра білуі, мемлекет тарапынан алған марапаттары – оның өмір жолындағы адал еңбектің айқын айғағы. Осындай тұлғалардың қадірі уақыт өткен сайын



арта түсетіні сөзсіз. Өйткені олар өзі өмір сүрген дәуірдің ғана емес, кейінгі ұрпақтың да рухани әлемін байытқан жандар.

Мен үшін Жұмаділ Шаяхметұлы – тек ұстаз ғана емес, адамдықтың, парасаттылықтың биік өлшемін көрсеткен ұлы тұлға. Оның ұрпақ тәрбиесіне сіңірген еңбегі, елдің дамуына қосқан үлесі – біз үшін мәңгілік өнеге. Бүгінде ұстаздық жолымды жалғастырып жүріп, сол кісінің артында қалдырған мұрасын, адами қасиеттерін, ұлағатты өнегесін шәкірттер жүрегіне сіңіруді басты парызым деп білемін.

Оның есімі менің жүрегімде сақталуы – Жұмаділ атаның еңбегінің өлшеусіздігін, халыққа жасаған жақсылығының биіктігін көрсетсе керек. Ұлы есімін ардақтау – өткенге құрмет, болашаққа аманат.

Егер Жұмаділ Шаяхметұлы бүгін арамызда болса, биыл 21 қарашада оның 90 жылдық мерейтойын атап өтетін едік. Бірақ ол кісінің тұлғасы да, қалдырған мұрасы да бізбен бірге жасай береді. Ұлы адамның жарық бейнесі уақыт өткен сайын көмескіленбей, қайта жаңғырып, ел жадында мәңгілік орын алады.

Жүрегімізде өшпес шырақ болып қалған ардақты ұстаз – Шаяхметов Жұмаділ Шаяхметұлының жаны жәннатта, топырағы торқа, иманы жолдас болсын!

ЖЕСИМОВА,

Жамбыл атындағы Ұзынағаш кәсіптік колледжінің арнайы пән оқытушысы.

ЕСКЕ АЛУ

Мейірім мен ізгілікті серік еткен, жаны жарық, жүрегі кең, айналасына әрдайым жылулық сыйлай білген Жамбыл ауылының ардақты тұрғыны – **ЖҮНІСОВА Майра Ернияркызы** тірі болса, биыл 14 қараша күні 53 жасқа толар еді.



Өмірден өткеніне екі жыл өтсе де, оның жарқын бейнесі мен асыл мінезі бәріміздің жүрегімізде мәңгі сақталып қалды.

Майра Ернияркызын еске алғанда, көз алдымызға әрдайым күлімдеп жүрген, адамдарға шын жүрегімен көмек қолын созуға дайын, өмірге құштар жан елестейді. Ол өзінің мейірімге толы жүрегімен, ақыл-парасатымен, сабырлы да сырбаз мінезімен көптің сүйіспеншілігіне бөленген еді. Отбасына, бауырларына, достарына, айналасына деген ықыласы ерекше болатын.

Майраның өмір жолы – адалдық пен еңбекқорлықтың, адамгершілік пен қарапайымдылықтың үлгісі. Ол қандай жағдай болмасын үнемі жақсылыққа ұмтылып, айналасындағы жандарға сенім мен жігер сыйлайтын. Кіммен болса да жылы сөйлесіп, жан-дүниесін түсіне білетін. Осындай қасиеттерімен ол әр жүректен ерекше орын алды.

Өмірдің жазылмаған заңы – уақыт өтеді, бірақ сағыныш азаймайды. Бүгінде бауырлары, жақындары, оны сағынышпен еске алып, өткен күндердің естеліктерін еске түсіреді. Әрбір естелік, әрбір сәт – жүректе қалған өшпес із.

Майраның өмірден ерте кетуі бәріміз үшін ауыр болғанымен, оның артында қалдырған ізгілік ізі, ерен еңбегі естен кетпейді. Ол біз үшін өмірдің ең жақсы үлгісі, адами тазалықтың нышаны болып қала береді.

Жаны жәннатта болып, нұры пейіштің төрінде шалқысын демекпіз.

Сағынышпен еске алушылар: **әкесі – Ернияз, бауырлары, жеңгесі, сіңілісі, қыздары мен немерелері.**

ТАПСЫРЫС АЛАМЫН

ГАЗ пешін орнатамын және тазалаймын, сантехникалық және жылу құбырларын, жылы еден (**теплый пол**) жүргізу жұмыстарын жасаймын. Электрмен дөңкерлеу (**электросварка**) жұмыстары бойынша хабарласуға да болады.
Тел: 87474606295 Дәурен.

«ЖАМБЫЛ АТАМЕКЕН» ЖШС

Директор
Айнабекова М.Б.
Бас редактор
Әйгерім ӘБУ
Дизайнерлер
Мадина Тоқтасынова
Айнұр Қойкелова

• Газет – 2017 жылғы қарашаның 9-да Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникация министрлігі, байланыс, ақпараттандыру және бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы мемлекеттік бақылау комитетінде тіркеліп, мерзімді баспасөз басылымын, ақпараттық агенттікті және желілік басылымды есепке қою, қайта есепке алу туралы № 16738-Г Күәлігі берілген.

МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ: 040600, Ұзынағаш ауылы, Мақатаев көшесі, 164 «А» үй. Телефондар: бас редактор – 2-44-28, 2-44-29, жалпы бөлім – 2-44-25, есепші – 2-44-27, факс-8 (72770) 2-44-28
Электрондық пошталары: atameken1932@bk.ru
• Осы шығарылымның таралымы – 7000 дана. Тапсырыс – 46 (2507)
• Индексі – 65264. Көлемі – 2 баспа табақ.
• Газет аптасына бір рет, сенбі күні шығады.
• Суреттердің сапасына редакция жауапты.
• Жарнама, хабарландыру берушілер оның мазмұны мен мәтіні үшін өздері жауапты.

• Газетке жарияланған кейбір суреттер мен мәліметтер интернет жүйесінен алынды.
• Газетте жарияланған мақалаларды редакцияның жазбаша рұқсатынсыз жазуға болмайды.
• Автордың пікірі – редакцияның түпкілікті көзқарасы емес.
• Газет редакцияда компьютермен теріліп, «Алматы-Болашақ» акционерлік қоғамының баспаханасында офсеттік тәсілмен басылады.
Тел: 378-42-00, факс: 378-36-76.

Алматы қаласы, Сәбит Мұқанов көшесі, 223 «Б».